

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

V. évfolyam 7-8. szám (5. Jahrgang Nr. 7-8.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1973 július - augusztus

Ifjúságunk magyarságtudata

Németországban s így iskolánkban is befejeződtek az érettségi vizsgák. Húsz diákunk indul neki, jól ellátva különféle pályaválasztási tanáccsal az egyetemi életnek. 1958 óta már 499-re rúg a száma azoknak a szerencséseknek, akik idegenben is elérhették a teljes értékű érettséget.

Az egyetlen szabad magyar középiskola tanárait is és hisszük, minden öntudatos magyar embert idekint és odahaza is szinte éget a kérdés: hová tart ez a végzett ifjúság? Nemzetünk óriási vérvesztése a második világháborúban és a háború után, különösen az 1956-os forradalomban, aggodalommal tölt el minden magyart. Ehhez a vérvesztéshez járul 56 óta a szörnyű magyar abortusz törvény, amely hozzáértők becslése szerint művi elvetéléssel elpusztított több mint két millió meg nem született magyar életet... Ez a döbbenetes tény a nemzet jelenéért és jövőjéért aggodókban a lassú nemzeti elöregedés perspektíváját, a pesszimiztáknak pedig a lassú nemzethalál vízióját kelti. Nem csoda, ha idekint és odahaza is (hála Isten!) háborog a jobbakban a nemzeti öntudat arra a gondolatra, hogy Magyarország éppen ma, amikor nemzeti létről vagy nem-létről lehet szó, a születések arányszámában az utolsó, az öngyilkosságok terén pedig a legelső.

Ha ezekhez a szomorú tényekhez még hozzávesszük a jelenlegi világpolitikai helyzetet, amelyben a szuperhatalmak az olyan kérdést mint a magyar kérdés, vagy egyáltalán figyelembe sem veszik (1. bécsi előkészítő tárgyalások), vagy ha igen, csak világpolitikai aprópénznek tekintik, még égetőbbé válik a kérdés: mi vagy ki menti át a magyarságot ebből a legsúlyosabb történelmi létkatasztrófájából, ha a magyar ifjúság is cserben hagyja?

Itt különösen két kérdés vetődik fel: 1.) van-e ennek az emigráns magyar ifjúságnak egyáltalán a nemzet egyetemességét érintő magyarságtudata, 2.) akarja-e, és meri-e vállalni az ebből reá háramló kötelességeket?

Hogy van felszínes magyarságtudata minden külföldre vetődött vagy ott született magyar fiatalnak, még azoknak is, a-

kik már alig beszélnek a magyar nyelvet, az köztudomású. De ezeknek a «tömeg»-magyaroknak a magyarságtudata, sajnos, nem terjed túl az olimpián vagy a nemzetközi futball meccseken, ahol drukkolnak (legtöbbször hiába!) a magyar csapatnak; vagy ha nem ebben élnek ki a magyarságukat, akkor cigányzenén, a gulyáson és az erős magyar pálinkán lelkesednek és ha hazamennek német barátaiknak büszkén a balatoni meg a pesti mulatókat mutogatják. De már komoly magyar könyvet, magyar újságot (legfeljebb csak hazai sportújságot) vagy folyóiratot nem olvasnak. Kitüntetés számba veszik, ha idegen lányoknak udvarolhatnak és legtöbbször velük együtt alá is merülnek a nemzetközi színtelenségbe. Nem ezeket a magyar fiatalokat értjük, pedig sajnos, ezeknek a száma a nagyobb, hanem azokat, akik előbb-utóbb vagy a szüleik, vagy a magyar iskola, a magyar zene és dal, magyar barátaik, vagy egy otthoni látogatás magyarság-élménye hatására ráébrednek magyar mivoltukra. Ezek a teljesen idegen világban nem is beszélnek már a magyar nyelvet, de szívük titkos sejtéssel rödben arra, ami emberi lényük veleje: az eredetükre, és ilyenkor örökre elkötelezik magukat azzal a sokkal szegényebb és sokkal kisebb régi hazával és szegény magyar népük sorsával.

Egy nagyobb lány, aki már semmit sem tudott magyarul, mikor Kastl-ba jött, azt írta édesapjának Dél Amerikába az első hónap után: «Bár nem értem meg egészen a templomi éneket, de van néhány csodálatosan szép... van egy különösen szép, amelyik úgy végződik: Szegény Magyarokról... és ezt olyan formában éneklik, hogy az embernek kicsordulnak a könnyei» Majd így folytatja: «Nem tudom, miért, de mindennap jobban megszeretek mindent, ami magyar... — szeretnék nagyon gyorsan megtanulni magyarul. Szeretnék haza menni, hogy megismerjem a Hazámat.» — Egy másik diákunk pedig, miután járt Magyarországon azt mondta nekem: «Eddig azt hittem, hogy New-York az én hazám... Mióta megismertem Magyarországon a szegény egyszerű népet, megtudtam, hogy az az én népem és ott az én igazi hazám...»

Ezen a nagyszerű eszmélésen nem változtat semmit az a körülmény, hogy a hivatalos mai Magyarország idegen érdekeket szolgál, sőt éppen ez ad ennek a ráeszmélésnek mélyebb, áldozatos jelleget.

A második kérdés pedig így hangzik: tudja-e és meri-e az öntudatra ébredt emigráns ifjúság vállalni az idegenben a magyar sorsot? Szétszórva úgyszólván az egész nyugati világon a hosszú emigrációk örök halálraítéltségén kívül ott lebeg fölötté a «vae soli», jaj a magára maradtak.

A legjobb magyar családok ezrei küzdenek még gyermekeik magyarságáért, de lassan belefáradnak... Az idő eljár az apák felett, az otthoni helyzet reménytelensége meg egyre jobban bénít. Könyvek, folyóiratok, újságok száma igen nagy, de mi jut ezekből a magyar könyvhöz, folyóirathoz nem szokott ifjúsághoz?

A különböző egyetemeken és főiskolákon tanuló magyar ifjúságnak nincs összefogó szervezete. Az egyik része, a szorgalmas, a szolid, tanul és szabad idejében pénzt keres, hogy tanulhasson, a másik rész «elhelyezkedik», hogy könnyebben, kevés munkával érvényesülhessen. Ezek, sajnos, hamar elvesznek a magyarság számára.

Az iparban és kereskedelemben elhelyezkedett ifjúságnak sorsa magyar szempontból reménytelenebb. Azok a magyar fiatalok, akik bekapcsolódtak a Magyar Cserkészéletbe, kivételt képeznek. Számuk ötezer körül van, de mi ez a százezrekhez képest?

A Kastl-i Magyar Gimnázium — csak most látjuk igazán — 17 évvel az 56-os forradalom után a magyarság legfontosabb tényezője lett idekint. És milyen kár, hogy nincs Európa más országában, nincs Amerikában még több ilyen magyar intézmény.

1972 pünkösdjén saját kezdeményezésre megalakították a kastli volt diákok a Kastli Alumni Közösséget. Ez fogja össze őket Európában, Amerikában és erkölcsi meg anyagi bázisa lettek így szervezetben az Alma Maternek és minden komoly magyar ügynek. Összeköttetésekkel, tanácsal és anyagi segítséggel állnak a kikerülő fiatal kastli diákok oldalán, hogy segítsék őket az első nehéz egyetemi éveken.

DR. HARANGOZÓ FERENC

Herrn
Prof. Dr. Gajdány Aladár
Priesterseminar
7000 Chur 2

P.P.
Wettingen 1
5430

Ah!

Művészek háta mögött a normális hangzó olyan mozdulatot tesz, amely az eszelősöknek jár ki. A leglinkebb heti 2 óránk a rajz volt. 5-6 gyereket érdekelt csak. A többi az általános morajban minden egyébvel rosszkodott. Egyik szépreményű osztálytársam kecsketúrót mért ki a rajztömb fölé hajoló társa feszülő ülepére. Öntudatlan szimbólikus magatartásból? A sors keserű tréfájából: maga a tanárunké volt. Rajztanárt ritkán magasztaltak osztályfőnökségre. Szerencsés voltam bírni egyet, aki adminisztratív idomító ügyeit kardvívó pengével intézte el a tízpercekben. Ősöztönös, azonos mozdulatokkal kaptak oda a delikvenszek ülésre használt gömbölyű testrészükhöz. Nem csoda, ha ezek után csak széplányok, elegáns ruhák, frizurák s ehhez hasonlóknak merült ki esztétikai érdeklődésük. Nem magyarázta meg senki, vagy nem figyeltünk rá, vagy egyszerűen föl se fogtuk, hogy a népek kultúrája műemlékekben virágozott ki. Csak az akadémián nyílt rá agyunk, amikor ezer évekkal előbbi fajok titkait próbáltuk kibogozni a föld alól előbukdászoló kő, réz, vas, márvány leletekből. Az ember hajnalának és lelkének csiréit. Ki tudná, mikor kezdődött a művészet. S hogyan? S miért? Az elméletek nem túlságosan meggyőzőek.

Amikor a naplemente az égre keveri a szivárvány színeinek árnyalatait s az ablakba könyökölünk, hogy még nagyobb részt kanyaríthassunk ki a horizontból — a szánk elámulva nyílik szóra. Majd becsukódik s nem jön ki hang belőle. De belülről feszít valami, amit ki kéne mondani. De mit? Végre kinyögjük: ahl Ez a művészet. A legjobb definíció. Kár lenne hozzáfűzni bármit is, mert ami utána következnék, csak megrontaná sóhajunkat.

Az összes eszmefuttatásoknak a szépről alig van valamelyes értelmük. Gyakorlatosok, mint a szobabiciklin a soványító-kúrát végző. Nyomja a pedált, izzad. A kilométerjelző pergő a mérőöleket — de ugyanazon a helyen ül s nem halad előre egy centimétert sem. Hányféle esztétikai rendszert öltöttek ki az utolsó 200 év alatt. Ami előtte mondatott a szépről, az egy füzethez is beleférne. De a sok szó előbbre vitte-e a megértést? A gyártott fogalmak — ki tudja — micsodák? Az intuitív «ah» után a helyes viselkedés a hallgatás. «Meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt».

A szép nem létezik. Csúnya nincs. A bájos és utálatos csak bennünk van. Ha nincs ember, aki figyeli a naplementét — az se nem piros, se nem lila. A holdat csak a költő teszi romantikussá. A rinoce-roznak nem szép a margarétás mező. A barázdabillegetőnek a csillogó szárnyú szitakötő. Lenyeli. A természetben csak láthatatlan hullámzások vannak, ha szem

nélkül születnénk. A zöldet a mi agyunk teszi a falombra. De mi a piros az én fejemben s mi a másikéban. Milyen szerencse, hogy mindegyik lány megtetszik valakinek. Ha senki se nézi Leonardo Giocondáját: nem létezik. Nincsenek a Capella Sistina freskói. Vannak, de csak olyan értelemben, mint vizes foltok az ázott falon. Bennem válik igézővé, drámaivá. A szépséget a földön az ember teremti. Az ég-bolt végtelenje között a vakondnak s a papagálynak a Bach-fugája. A Marson nem fakad föl a megilletődés: ah.

Mekkora fölfedezés, hogy az Isten a világot emberi használatra teremtette. Ha ismeretlen járvány kipusztítaná a homo sapiens-t — nem mondaná senki a frissen esett hóra: szűzféher. Nem bujkálna a tenger minden percben más szín mögé. A szememben válik a gleccser szikrázóvá. Az alma bőre gusztozossá. A cinke bűbájossá. Ecsetvégre valóvá a táj. Kőbe rögzítésre a különös idom. Elképesztő lény az ember. Ekkora méltóságra föl magasztalva, hogy ki tudja jelenteni a lebukó napra: szép. Sokszor megáll az eszem: annyi milliárd csillag, mindegyik sajátos adottságaival. Amíg az ember oda nem teszi lábát, nem létezik a szépsége. Csak belőlünk bugyog föl a szó: szép. A festő, költő akarják, hogy mások is lássák alkotásukat. A Teremtőnek nem volt sürgős. Várt az emberre. Ki volt az első, aki először mondta ki: ahl!

A természetben nincsenek hangok. A fülem hozza létre a mennydörgést, a vízcsobogást. A hangok csendes hullámok. Nem létezik Beethoven szimfóniája. Azaz van, ha ember hallgatja. De a lónak csak zöreje. A lónak a legszebb muzsika, ha hallja a párja nyerítését. A zenekar gesztusai nem hoznak létre operát a fülem gépe nélkül.

Nincsenek izek se. Nélkülünk. De az alkoholisták kiköpi a megsavanyodott lőrét. A borszakértő inyével rágja a palackozott nedűt s csettint a nyelvvel. A Venuszon nincsenek izek, mert nincs ember. A torok tele szájjal gyűri be a tortaszeletet — különböztet kávé és kávé között, mert orra, nyelve, szájpaplása az izekre specializálódott. A képek inyence örül, ha a múzeumőr háta mögött megtapogathatja a vászon felületét, megkopogtathatja a bronz patináját. Komplikálja még az esetet, hogy a nyárspolgár halálra unja magát a klaszszikus zenén s irigy művészársam azt a kéket dicséri, ami nekem hányingert okoz. Mindenki megvan a maga különbejáratú kritériuma, hogy miért elragadó ez s miért undorító amaz. Persze nem lehet lekilózni a szépet. Légnyomás vagy hőmérséklet pontosságával vitathatatlan értékelésig jutni. Hisz napok vagy hangulatok szerint a szemébe dobom a tegnapi hanglemezt. Sokszor csak mondhatom: nem tudom,

miért, de ez tetszik nekem. Amaz azonban nem.

Miféle érzék a szépérzék? Hol van a gyökere? A vonat csikorogva indul s csak nehezen tud megállni. Beleszalad a szembejövő szerelvénybe. A fékek rikoltanak. Szinte érezzük, hogy a fémkerekek szenvednek. A kímoldító s lassító erők a csillagok összetartozásából erednek. De a költészet szava nem a föld szava. Nem is a csillagoké. Inkább az égé, azaz földöntúli. Az az érdekes benne, hogy kiszámíthatatlan. Más mint a gravitációs erő. Szabályai nincsenek benne a fizika és kémia törvényei között. A lélek produktumai. Nem vérnyomás, emésztés, izomerő eredményei. A Terra bolygó porszemére idekeveredett a még porszemnyibb ember s váratlanul kimondja: szép. Megmagyarázhatatlan összetevőkből előállott e szó.

A művészet nagyon régi. Az első «ah»-val kezdődött. Mindig nehezebb csinálni, mert a művész fantáziájába belekéredzhetnek az elmúlt századok. Aki olyat alkot, amit már előtte mások is létrehozta, az nem művészet. Csak só vagy dohányárudai elárúsítás. Honnét van a találatosság? A régiség vagy újság azonban nem számít. Az a művészet, amely előtt kifakadunk: ahl! Az igazi nem antik, se modern, hanem mindig fiatal. Az esztéták azt hiszik, hogy a világ az ő eszméikkel van tele, amelyek az ő fejükből pattantak elő. Vég nélkül beszélnek s nem tudják, mit beszélnek, de úgy adják elő, mintha értenék. Hiába próbálnak meggyőzni. A magyarázkodás nem segít. A görög fejek, Morandi vázái viszont hallgatva is válaszolnak. Se tudomány, se filozófia, se semmi más nem árulkodik egy korról annyit, mint a magabazárult, néma egyiptomi írødeák.

Nemcsak távoli események, hanem a lélek mélységeinek is árulkodói. A megtapintható mögött bujócskázó megtapinthatatlan hullámhosszak közvetítői. VI. Pál: «a művészek, hívők vagy nem, ha igazán azok, egyformán közel vannak az Istenhez.» Aki majszolja a bífsteget, nem hengeget magától való erejével. VI. Pál dialogizál egy újságíróval: ha megtörténnék az, hogy a művészek támasza hiányozna — a papi szolgálat hiányolná biztonságát. Ha egy napon eltűnnének a művészek, a popokat kellene azzá képezni, hogy képesek legyenek megsejtenni a misztériumot. Az «Utolsó ítélet» előtt, a ravennai mozaikok társaságában olyan kincsekkel gyarapszunk, amelyek más módon meg nem szerezhetők.

Utolsó fricska: én tetszem-e, nem a szó banális értelmében, ahogy a szomszéd bárasztalnál fagyaltatózó vonásai tetszenek nekem. Annak, aki ide küldött s ki tudja miért s a tetszés-nem-tetszés méltóságáig fölemelt, tetszik-e életem?

PROKOP PÉTER

A lengyel püspöki kar tiltakozó jegyzéke

A lengyel szülők jogairól, a lengyel nép keresztény kultúrájának védelméről, az Egyház hivatásának teljesítéséről, az ifjúság jövőjéről és egészséges fejlődéséről van szó. A kommunista kormányzat fokozza az Egyház elleni hadjáratot, megbénította az Állam és Egyház közti kapcsolatokat.

Világszerte nagy feltűnést keltett a lengyel püspöki kar többszöri állásfoglalása az állam és egyház közt fokozódó feszültségek elhárítására. Május elején a lengyel püspökök Varsóban tartottak értekezletet. Utána Csensztochovában folytatták tanácskozásait. A csensztochovai találkozón jelen volt Tabera bíboros, a pápa megbízottja és a római istentiszteleti kongregáció vezetője is. Ezeket a tanácskozásokat egy püspökkari körlevél és egy fontos egyházpolitikai nyilatkozat követte. A körlevelet május 3-án olvasták fel az ország minden templomában. A lengyel katolikusok ezen a napon ünneplik Szűz Mária Lengyelország Királynéja ünnepét. A közös körlevelet Wisinszky bíboros, az ország primása írta alá.

A főpásztorok felszólítják a lengyel katolikusokat, hogy védjék meg a keresztény hitet az ateizmus támadásaival szemben. Az ateizmus — írják a püspökök — a kereszténység lényeges értékeit fenyegeti. Elárasztja az iskolákat és egyeduralomra törekszik. Az ateizmus terjesztői nem veszik figyelembe sem a katolikus családok, sem az Egyház jogait. Hatalmukba kerítik a tájékoztató eszközöket és az ateizmust úgy tüntetik fel, mintha ez a haladás élharcosa lenne. A keresztényeket viszont másodosztályú állampolgároknak tekintik.

Milyen legyen a keresztények magatartása ezzel a veszéllyel szemben? A lengyel püspökök válasza így hangzik: «Vállaljátok a nyilvánosság előtt is hitetek megvallását. Legyetek bátrak! Valljátok meg keresztény hiteteket az iskolában, az egyetemen, a gyárakban és az irodákban egyaránt. Tegyetek tanúságot Krisztus és az Egyház mellett tekintet nélkül arra, hogy milyen körülményekkel jár ez szá-

MAGYAR NŐVÉREK LELKIGYAKORLATA

Szeretettel meghívunk minden magyar nővért, kik a Benelux államokban laknak, a magyar lelkigyakorlatra.

A lelkigyakorlat ideje: 1973 aug. 16. estétől aug. 25. délutánig.

Színhelye: 1020 Brüsszel, 20, Av. de Lima. Az örökimádók kolostora.

Részvételi díj: 2000 belga frank illetve 150 Gulden, vagy 150 DM.

A lelkigyakorlat vezetője Ft. P. Nemeszeghy SJ.

Jelentkezés: Ft. P. Matyasovich Henrik SJ. Blijde Inkomststr. 18. B - 3000 Leuven. (Belgium)

motokra. Akkor is valljátok meg Krisztust, ha ez szenvedéssel jár. Nagy dolog a bátorság, de nem elég! A bátorsághoz az is hozzátartozik, hogy gyakoroljátok a hiteteket és védjétek is meg a támadások ellenében. Meg kell védenünk saját magunkat, családjunkat és az egész népet a ránk kényszerített ateizmus ellen. Az ateizmus kihívólag lép fel a keresztény hit ellen, megveti a vallás szent igazságait és a katolikus lengyel nép hagyományait.»

«Mindenek fölött ifjúságunkat kell megvédenünk az ateizmustól. Ha a fiatalokat magukra hagyjuk, védtelenül maradnak az ateizmussal szemben, mert az iskolában rájuk kényszerítik az istentelenséget, nem törődve azzal, hogy hazánk törvényeit és a nemzetközileg elismert emberi jogokat az ilyen eljárással megsértik.»

«Ha egyes csoportok úgy vélik, hogy nekik meg van engedve, hogy az ateizmust rákényszerítsék a népre, a katolikus szülőkre és a fiatalokra, ami nyilván ellenkezik a lelkiismereti- és vallásszabadságot biztosító alkotmánnyal, akkor azt is tudomásul kell venniük, hogy a katolikusoknak is joguk van az ilyen törvénytelen ségek ellen védekezni. Sőt nemcsak jogunk van a védekezésre, hanem ez erkölcsi és keresztény kötelességünk is. Kötelességünk megvédeni hitünket, Jézus Krisztus Egyházát, a keresztény erkölcsöket, hagyományainkat és a lengyel katolikus kultúrát.»

Nyilatkozat az Állam és Egyház viszonyáról

A közös főpásztori körlevelet május 7-én fontos egyházpolitikai nyilatkozat követte, amelyben a lengyel püspökök megvádolták a kommunista kormányt, hogy nem tesz eleget vállalt kötelességeinek az Állam és Egyház viszonyának normalizálásával illetően. Sőt nem csak elhanyagolja ezen kötelességét, hanem a vidéki állami szervek egyenesen fokozzák egyházellenes tevékenységeiket. Akadályozzák az Egyház munkáját. Elodázzák az új templomok építési engedélyeinek kiadását.

A főpásztorok súlyosan bírálják a kormányt az iskolai reformtervezet miatt. Az iskolai oktatást és nevelést kizárólag az ateizmus szolgálatába állítják. Az állam megbénította a kormány és a püspöki kar képviselőiből alakított vegyes bizottság munkáját. Nem folytatja az 1971 márciusában legfelsőbb szinten indult tárgyalást Jaroszevicz és Wisinszky bíboros közt.

Ehhez járult június 17-én a harmadik püspökkari nyilatkozat.

A főpásztorok Északlengyelországban, Fromberk városában jöttek össze, hogy megünnepeljék Kopernikus születésének 500-ik évfordulóját. Az ünnepségen megjelent König bíboros, bécsi érsek, Rómából Clarizio érsek, a turisták és kivándoroltak lelkipásztorkodását irányító pápai hivatal vezetője, Oblaka jugoszláviai érsek és sokezer hívő. A nyilvános püspökkari ér-

tekezlet központi témája a kommunista kormány nevelési programja volt. Szeptembertől kezdve az iskolákban kizárólag az ateizmus szellemében tanítanak. A tanrendet úgy állítják össze, hogy a növendékek egész nap az iskolában legyenek és ne legyen idejük az egyházi épületekben folyó hitoktatásra járni. Ezen kívül bevezetik az iskolába a nemi életre való oktatást is, hogy fokozzák az ifjúság tervszerű lezüllesztését. A püspökök a külföldi egyházi méltóságok jelenlétében súlyosan bíralták az állam erőszakos nevelési terveit és bejelentették, hogy ebben az ügyben tiltakozó jegyzéket nyújtanak át a varsói kormánynak. A főpásztorok kifogásolták továbbá, hogy az állami hatóságok egyes helyeken kisajátították a templomépítésre fenntartott telkeket.

Ennyire megromlott egy év leforgása alatt az Állam és Egyház viszonya Lengyelországban.

Június végén múlt egy éve, hogy a Vatikán elsieltett rendelkezéssel önálló egyházmegyéket állított fel a Németországtól elcsatolt Odera-Neisse területeken és ezzel hivatalosan, egyházilag is elismerte e területek Lengyelországhoz való tartozását, miután a nyugatnémet kormány a varsói szerződést aláírta. A szerződésben kimondják, hogy Lengyelország nyugati határa az Odera-Neisse. Arról viszont hallgat a szerződés, hogy Németország keleti határa ugyanez a két folyó, mert ez Keletnémetország ügye pillanatnyilag. A zavaros jogi helyzetben hozott gyors vatikáni intézkedésre Varsó eleinte nem válaszolt. Később röviden tudomásul vette. A derülátók azonban arra számítottak, hogy a Vatikán lépését hasonló jóakarátú gesztus követi Varsó részéről. Egyesek tudni vélték, hogy Casaroli érsek, akit az újságok a Vatikán «külügyminisztere»-ként emlegetnek, már megfogalmazta a Lengyelországgal kötendő konkordátumot. A Vatikánban minden pillanatban várják Szkarzinskyt, az Állami Egyházügyi Hivatal vezetőjét hivatalos tárgyalásra és az esetleges konkordátum megbeszélésére. Varsó azonban tartózkodott. Hogyta, hogy a derülátók ábrándozzanak. Egyesek novemberben várták Varsó képviselőit a Vatikánban. November elmúltával újabb dátumokat tűztek ki. De Varsó nem nyilatkozott. Tárgyalási készség hangoztatása helyett fokozta egyházellenes hadjáratát.

A lengyel püspöki kar viszont elhatározta, hogy a nép előtt feltárja a helyzetet és figyelmeztet a veszélyekre. Bátor hitvallásra szólítja fel a katolikusokat az ifjúság, a lengyel nép és az Egyház jogainak védelmében. Június 21-én, Úrnapiján Wisinszky bíboros Varsóban 50 ezer hívő előtt arra kérte Rubin püspököt, aki Rómából érkezett néhány napra Lengyelországba, «mondja meg a Szentatyának, hogy Lengyelország bízik a pápában, az ország tele van hívővel, akik követik a pápát.»

FÁBIÁN KÁROLY

A mai világkép (VI.)

Robert H. Dicke megkísérelte azokat a feltételeket megállapítani, melyeknek a világ létezése első másodperceiben uralkodnia kellett. Számításai szerint az ős-robbanást (Ur-Knall, Big Bang) kiváltó villám által okozott sugárzásból még 3 «Kelvin-fok»-nak (3 fok C az abszolút -273,15 fok fölött) mint maradványnak meg kellene lennie, mely az egész világegyetemet kell egyformán kitöltse, és amelyet a figyelő kutató a világűr minden részéből, ill. irányából egyformán észlelhet.

A közelmúlt években az asztrofizikusok az «isotropia»-t, a 3 Kelvin-fok-sugárzás egyenértékét valóban kimutatták a világegyetem különböző régióiban.

1965 óta a tudomány bizonyítottnak veszi, hogy a mai világ valamikor kezdődött, s ez a kezdet kb. 13 milliárd évre nyúlik vissza. Akkor keletkezett a Kosmos egy villámlással, mely oly hatalmas volt, hogy a tudósok ennek visszhangját még ma is «hallani» vélik.

Mi volt az ősrobbanás előtt?

A tudósokat, de a nem-tudósokat is éléneken foglalkoztatja a kérdés: mi okozta az ősrobbanást, s mi volt előtte?

A természettudomány kutatásaiban az ún. módszertani kétely elvéből indul ki, mintha egyáltalán nem léteznék Isten, akinek a teremtéshez valami köze lenne. Tehát olyan erők létezését kutatja, melyek Isten beavatkozása nélkül magyarázzák meg a földi történeteket. Mindaddig, amíg ez a kétely csupán módszertani, hogy a kutatást minden előítéllettől mentessé tegye, senkisémet emelhet kifogást ellene. A keresztény gondolkodó elfogadhatja azt a tételt, hogy az ősrobbanás (Big Bang) azt a pillanatot jelenti, amikor a Teremtő a mai napig meg nem szűnő teremtés művét elindította. (De ez az elindítás történhetett természetes más módon is.)

Ditfurth könyve a csillagászat legújabb kutatásainak eredményéről ezt a címet viseli: «Im Anfang war der Wasserstoff» (Kezdetben volt a hidrogén), azaz a mai világ kifejlődésének kezdetén, nem pedig általában a teremtés kezdetén. A kérdés tehát, amely mind a természettudóst, mind a teológust közlőreli érdeklí, az: Honnan lett a minden képzeletet felülmúló mennyiségű hidrogén tömeg, amelyből 13 milliárd év óta a mai Kosmos kialakult?

A csillagászat a legnagyobb rádióteleszkópok segítségével igyekszik a múltba visszatekinteni. Egyes csillagászok azal számolnak, hogy a kiterjedés iramát, mellyel a csillagrendszerek (tejutak, spirális ködök) egymástól távolodnak, a világűrben lévő mérhetetlen számú anyagi test gravitációs kölcsönhatása fékezően befolyásolja. Rádióteleszkópok segítségével több milliárd fényév távolságban lévő csillagrendszereket figyelhetünk meg, abban a stádiumban, amikor a sugarak, melyeket mi évmilliárdok múlva fogunk csak fel, hozzánk elindultak. E téren nagy érdemeket szerzett az angol Martin Ryle,

csak a kutatás eredményei nem mindig egyöntetűek, mivel a spirális ködök távolságát megadó számítások még nagyon is bizonytalanok.

A világfejlődés egy «modell»-ja

A Kosmos fejlődésének eddig több elmélete ismeretes. A következőkben Ditfurth «modell»-jét ismertetjük, ahogyan ő a kosmogóniát elképzei. Nyilvánvaló ugyanis, hogy csak elméletről van szó, melynek igazolására azután a tudomány bizonyítékokat próbál felvonultatni.

Ditfurth feltételezi, hogy a mérhetetlen Universum-ban tapasztalható expanziós sebességet a nehézkedés törvénye lassan lefékezi, majd évmilliárdok múlva minden kiterjedési mozgást megállásra kényszerít, hogy azután minden ellenkező irányt vegyen. A gravitáció befolyása alatt a világegyetemben található minden anyag állandóan növekvő sebességgel kezdene el a nehézkedési erők központja felé száguldani, míg végül az összes spirális ködök, galaxisok egymásra zuhannának s egyetlen mérhetetlen masszává, tömeggé olvadnának. Az expanzió helyett tehát a világegyetem összesűrűsödése, zsugorodása következne be. A csillagászok, akik ezt megfigyelhetnék, a nagy spirális ködök színképeinek vizsgálatánál nem a vörös színek eltolódását észlelnék, hanem az ibolya színekét (vagyis a hullámhossz lát-szólagos megrövidülését).

Az így előállott világ-kataklizmában a sok milliárdnyi tejutak, egyenként 100 milliárd vagy még több napot tartalmazó tömegükkel, kultúrájukkal, a rajtuk vagy bennük kialakult különféle életformákkal együtt — megsemmisülnének s maga az egész Universum egy gigantikus robbanásban tönkremenne.

Ugyanaz a villám, ill. ősrobbanás azonban, mely előbb egy Universum megsemmisülését okozta — szövi tovább Ditfurth romantikus előadását —, néhány milliárd év múlva, ha a robbanás ereje az újra mozgásba hozott kozmikus anyagból új csillagrendszereket alkotna egy új világban, új étellel, új kultúrával, — ezen új világ csillagászai értelmezésében nem a végét jelentené egy letűnt világnak, hanem a kezdetét egy új Kosmosnak.

Ditfurth a következő szavakkal fejezi be világ-modelljének regényes rajzát: «Lehetséges, hogy valóban így áll a helyzet? Volt már egyszer a 'Bing Bang' előtt egy más Universum? Vajon egy letűnt világ romjain rendezkedtünk be? És a mi világunk romjai egy elképzelhetetlen messze jövőben valamikor egy új Kosmos elindulási pontjául fognak szolgálni, amelyik még nem létezik?»

A tudósok fenti elképzelésű világfejlődést a «pulzációs világegyetem modell»-jének nevezik. A pulzáció tartalmát 80 milliárd évre becsülik. Ennyi idő telne el két kozmikus robbanás között, ennyi lenne az időtartama egy «egyedüli» (individuális) Universumnak. Ez elmélet szerint

egyik világrönd felváltaná a másikat. A különböző, egymásra következő világegyetek egy «végtelen» láncolatot képeznének az idő végéig. Itt megegyezzen megjegyezzük: ez még nem tudomány, hanem regényes elképzelés.

A pulzációs világfejlődésnek, ill. világegyetemnek ezt a kiterjedési és összehúzódsági láncolatát a múltba visszavetítve is el lehet képzei. Ezzel azonban eljutottunk volna az anyag örökkévalóságáig.

A kérdés a kezdet után azonban továbbra is megoldatlan marad. A természettudomány itt a végére ért a kutatás lehetőségének.

Honnan vaz az anyag a világon?

Az egyik legfőbb kérdés ma: Honnan van az anyag, az elképzelhetetlenül nagy tömeg, mely a világűr betölti? Hogyan kerültek az anyagba a mozgató erők és a természettörvények? Ki gyújtotta meg az első «Big Bang»-ot?

A legjelentősebb természettudósok ma beismerik, hogy az anyag kezdete és eredete felől nem tudnak felvilágosítással szolgálni. Heidegger nyíltan bevallja: Minden csodák csodája az, hogy egyáltalán van valami!

A csoda emlegetésével azonban már a transzcendentáliák, a metaphysika területét sűröljük, ahol a természettudomány-nak nincs mit keresnie. A dolgok helyes logikája ugyanis azt mondja: Ahol a természettudomány a végére ért, ott kezdődik a metaphysika. A természettudomány nem öleli fel az egész valóságot. Oly nagy szellem és tudós, mint Albert Einstein, ezt a belátást, mint elvet bevezette a kutatásba.

A kérdésre tehát: miért létezik a világ és miért nincs egyszerűen semmi, a természettudomány nem tud választ adni. Ezért állapítja meg Hoimar v. Ditfurth:

«Ha valaki ama kétségbevonhatatlan tényből, hogy a világ létezik, eme létezés okára következtetni akar, ezzel nem mond ellen legkisebb mértékben sem tudományos megismerésünknek. Egyetlen tudós-nak sem áll rendelkezésére oly bizonyíték vagy tény, mellyel e vélekedésnek ellene tudna mondani. Még akkor sem, ha olyan okról van szó, mely — de hogyan lehetne ez másként? — nyilvánvalóan ezen a mi három-dimenziós világunkon kívül keresendő.»

Ditfurth nyilatkozatát bármely istenhívó ember aláírhatja, anélkül, hogy hitelveiből bármit is feladna. De hozzá kell fűznünk Dubois Raymond mondását: «Ignoramus et ignorabimus» — «Nem ismerjük és nem fogjuk megismerni.» S a többi tudós is kénytelen bevallani, ha igazán őszintén beszél, Sokrates-szel: «Csak annyit tudunk, hogy semmitse tudunk, t. i. akkor, ha csak az anyagra hivatkozunk, s az anyagvilágon kívül semmi más létezőről nem akarunk tudomást szereizni.

Az anyag nem örök s a világ nem végtelen, — ez a mai tudomány álláspontja. Erre utal az anyagnak egyik legfőbb tulajdonsága: a folytonos fejlődés, változás,

A biztonsági értekezlet és az önrendelkezési jog

Az Európai Szabad Magyar Kongresszus a Svájci Magyar Egyesületek Szövetségével és a «Schweizerische Aktion für das Selbstbestimmungsrecht aller Völker» nevű svájci szervezettel együtt 1973 június 16-án d. e. 10 órakor a zürichi St. Gotthard szálloda különtermében sajtófogadást tartott. A sajtóértekezletet Ernst Borer, az «Aktion» elnöke nyitotta meg, aki rámutatott arra, milyen veszélyekkel járna a világ szabad népei szempontjából bármilyen rendezés, amelynek alapját nem a szabadság és a népek önrendelkezési joga képezné.

Ezt követően Werner Kági professzor, a zürichi egyetem közjogi és nemzetközi jogi tanszékének a vezetője tartotta meg referátumát «A biztonsági értekezlet és a népek önrendelkezési joga» címmel. Előadása bevezető részében az önrendelkezés fogalmával, az önrendelkezési eszme keletkezésével és történelmi fejlődésével foglalkozott. Rámutatott arra, hogy az önrendelkezés eszméje európai földön született és innen terjedt el. Ezt az elvet azonban nemcsak a szabad, alkotmányos rendszerek, hanem a totalitárius ideológiák is magukénak vallják és gyakran viszszaélnék ezzel a fogalommal. Az önrendelkezés elvével ellentétes áramlatok is túlnyomórészt európai eredetűek, így az egyenlőség eszméjének téves értelmezésén alapuló, mindent nivelláló egalitarizmus, a túlzó nacionalizmus, a fajelmélet, az imperializmus és a kolonializmus. S végül, a XX. században született meg az önrendelkezési elv legradikálisabb tagadása, a totális állam. Antidemokratikus, antiliberalis és antiföderalista jellegénél fogva a totális állam eszméje az önrendelkezéssel összeegyeztethetetlen, s ezt éppen abban az Európában, amelyet Aristoteles, Descartes és Kant tanítottak meg gondolkodni, fel kellene ismerni.

Az előadó veszélyesnek tartja azt a körülményt, hogy a XX. században végben, infernálisan szörnyű események ellenére az új köntösben jelentkező totalitárius eszmék újra lelkesedést tudnak kiváltani. A fogalmak zürzavarát növeli az önrendelkezési jognak a szovjet ideológia képviselői részéről történő formális elis-

amiből Ditfurth, akit nem lehet elfogultsággal vádolni, így vonja le a következtetést: «Egy olyan világ, mely maga is véges és állandóan változik, nem tartalmazhat végtelent és maradandót.»

Ezek után nem lesz nehéz a keresztény filozófia és teológia álláspontját magunkévá tenni, mely a változó és véges világ Alkotóját az örök, változhatatlan Istenben jelöli meg, s Berzsenyi örökértékű költeményének szavaival megvallani:

Isten! kit a bölcs lángeze fel nem ér,
Csak titkon érző lelke óhajta sejt,
Léted világít, mint az égő Nap,
De szemünk bele nem tekinthet.

VECSEY LAJOS

merése. Ennek alátámasztására Kági professzor Lenint, Trockijt és Sztálint idézte, majd párhuzamot vont verbális kijelentéseik s a szovjet nagyhatalom konkrét cselekedetei között, s emlékezetbe idézte a berlini felkelés és a magyar forradalom vérbefojtását és Csehszlovákia megszállását.

Az előadó ezután rátért a biztonsági konferencia kérdésére. Ezt az értekezletet a szovjet kormány kezdeményezte, összehívása tehát kétségtelenül a szovjet diplomácia sikerét bizonyítja. Ennek ellenére a feltétlen pesszimizmust nem tartja indokoltnak. A konferencia nagy esélyeket rejt magában a Nyugat, illetve a szabadság hívei számára. Alkalmat nyújt a szabadságért és az önrendelkezésért indítandó nagyarányú diplomáciai offenzívára. Az önrendelkezési jog kérdését a tárgyalások középpontjába kellene állítani «s e téma nem képezheti kompromisszum vagy nyersanyagszállítások fejében kötendő csereüzlet tárgyát». «Európa biztonsága nem jelentheti a temetők csendjét, valódi biztonság csak a szabadságon alapulhat» — hangsúlyozta előadása befejező részében Kági professzor.

A nagy tetszéssel fogadott, s tapsviharokkal gyakran félbeszakított, magas színvonalú előadás után dr. Czettler Antal, az «Európai Szabad Magyar Kongresszus» háznagya, a SMESZ ügyvezető elnöke tájékoztatta a sajtó képviselőit a Kongresszus jelentőségéről, célkitűzéseiről s a Helsinkiben kezdődő Biztonsági Konferenciával kapcsolatos állásfoglalásról. Ismertette annak a memorandumnak a tartalmát, amelyet az Európai Szabad Magyar Kongresszus cseh, lengyel és albán emigráns szervezetekkel karöltve küldött meg az értekezleten résztvevő kormányoknak és az Európatanácsnak. Ebben a memorandumban a Kongresszus és a hozzá csatlakozott emigráns testületek felszólítják a Nyugat kormányait, csak olyan rendezést fogadjanak el, amely Kelet-Középeurópában is biztosítaná mind az emberi jogok, mind az önrendelkezési jog szabad gyakorlását. «Naponta beszélünk a Kelet és a Nyugat közötti ellentétokról. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy a határ — a vasfüggöny ellenére — nem Kelet és Nyugat, hanem a szabadság hívei és ellenségei között húzódik és a Szabadság hívei a vasfüggöny mögött is többségben vannak. Reméljük, hogy ezt a tényt a tárgyalóasztaloknál sem felejtik el» — fejezte be felszólalását Czettler Antal, majd felolvasta a «Schweizerische Aktion für das Selbstbestimmungsrecht aller Völker», az «Európai Szabad Magyar Kongresszus» és a «Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége» közös felhívását, amelyet szintén ezen az oldalon közlünk.

Befejezésül Farkas Lóránd, az Európai Szabad Magyar Kongresszus tagja mondott köszönetet a jelenlévőknek a szabadság és önrendelkezés ügye iránt tanúsított nagy érdeklődésükért, majd idézte a je-

lenlévő dr. Ember Sándor, az utolsó szabad magyar országgyűlés Svájcban élő tagja klasszikussá vált szavait: «Önrendelés nélkül nincs Szabadság, Szabadság nélkül nincs Biztonság, Biztonság nélkül nincs Bízalom, Bízalom nélkül nincs Együttműködés.»

A nagyszerű sajtóértekezlet után valamennyi jelenlévő a zürichi Bahnhofbrücke-ben lévő Berlin-emlékkőhöz vonult, ahol Ernst Borer és Dr. Ferdinand Friedensburg, Berlin volt polgármesterének a fia, megemlékeztek a berlini felkelés 20. évfordulójáról. Az ünnepély a Berlin-emlékkő megkoszorúzásával ért véget.

FELHÍVÁS

valamennyi, az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezleten és a Bécsben folyó MBFR-tárgyalásokon résztvevő állam kormánydelegációjához

E konferenciák egybehívását a szovjet kormány azzal az indokolással kezdeményezte, hogy ezáltal lehetővé váljék a «valódi biztonság és a tartós béke» alapjainak a megteremtése.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy jelenleg mind a valódi biztonság, mind a tartós béke alapjai hiányoznak. Annak ellenére, hogy az Egyesült Nemzetek Chartájában lefektetett Emberi Jogokat a Szovjetunió is elismerte:

- demokratikusan megválasztott kormányokat csellet és erőszakkal elmozdítottak
- a népek valódi képviselőit az emberi jogok és a nemzeti önrendelkezési jog érvényrejuttatásában akadályozzák
- Kelet- és Középeurópa népeit ma is függőségben tartják
- idegen megszálló csapatok segítségével, a népek akaratának a semmibevevélével egy nem reprezentatív kisebbség diktatúráját tartják fenn
- a szabad véleménynyilvánításra és a szabad információközlésre irányuló jogot elfojtják
- az utazási lehetőségeket, valamint a Szabad Világgal történő egyéb érintkezést erősen korlátozzák
- a Szovjetunió nem vonja vissza megszálló csapatait
- s a Szovjetunió túlméretezett fegyverkezést folytat.

Ezért nyomatékosan kérjük a konferenciákon résztvevő kormányokat és delegációkat, az Igazság és a Szabadság elvén alapuló béke létrehozására. Valódi biztonság és tartós béke csak az emberi jogok és az önrendelkezési jog tiszteletbentartásával biztosítható.

Zürich 1973 június 16-án

Schweizerische Aktion für das Selbstbestimmungsrecht aller Völker
Európai Szabad Magyar Kongresszus
Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége

DR. BÍRÓ BÉLA

Él-e még a művészet?

Merre vezet a mai művészet útja? Hisz-e még a művészetben a Ma festője és szobrásza? Kell-e tehetség és tudás a művészethez? Lehet-e szó haladásról vagy fejlődésről?

Egész sor hasonló kérdés merül fel és vár feleletre a mai művészeti élet zürzavarában. Bekeretezett színes ákombákomok sorakoznak a kiállítóhelyiségek falain a tanácstalanul szemlélődő látogató előtt, céltalan és értelmetlen foltok, színek, vonalak zagyva összevisszasága ismétlődik mindegyiken.

Ha pedig a jószándékú látogató, magyarázatra vágyva, beletekint a kezében lévő kiállítási katalógusba, zürzavaros érzése még teljesebbé válik. Mert a katalógus szövege tele van ilyen kifejezésekkel: «az univerzum egésze», «mitikus ősfarmák», «kozmosz élmény», «vajudó álmok», «a lét iszonyának titka», «irracionális látomások» stb. És mindez még csak hagyján, de a kiállított művek sem tárgyukban, sem címeikben nem mutatnak semmi összefüggést sem a hozzájuk fűzött magyarázatokkal.

Ugyanez vonatkozik a térbeli formákra is, melyeket készítőjük szobrászati alkotásokként visz a közönség elé. Ime egy rövid idézet egy mai szobrász műveinek méltatásából: «Fény-szemű gyermekek bronz-ragyogású Nap-darabokkal játszanak a fű-színű mezőben.» De ez nem is lehet másként. Mert a zürzavarosan üres művészetéről nem is lehet másként írni, mint zürzavarosan üres szavakkal.

Kétségtelen, hogy a művészet mindenkor a maga korának leghívebb tükre és tolmácsolója. Nyilvánvaló tehát, hogy a mai művészet maradéktalanul élénk tárja szerencsétlen korunk minden tévelygését, önmaga-keresését, nyugtalanságát és hitetlenségét. De a művész azért viseli a művész nevet, hogy a mai vajudó világunk művészeti formában adja a hiteles vizuális képét, mindenkinek szólóan.

Mert a művész és a közönség elválaszthatatlan. Nem vitás, hogy a művésznak joga van azt festenie, amit akar és abba nem szólhat bele senki sem mindaddig, amíg a művet alkotóján kívül senki sem látja. Mihelyt azonban a festő a közönség elé viszi művét, számolnia kell a kritika vitathatatlanul szuverén jogával is a közönség részéről. A közönség él is ezzel a szuverén jogával. Elfogadja vagy elveti azt, amit a művész elébe tár.

Hozzáértő és laikus egyaránt látja, hogy az úgynevezett nemfiguratív képek festéséhez nincs szükség komoly akadémiai tanulmányokra, sőt semmiféle előtanulmányra sem. Tehetség sem kell hozzá.

Erre azt feleli sok mai festő, hogy a festészet szabad szárnyalását éppen az akadémiai tanulmányok és tradíciók, azaz a múlt emlékei törik le, azokat kell tehát előbb megsemmisíteni s csak azután, az így keletkezett «tabula rasá»-n lehet új utakra indulni.

A tabula rasa-hoz már el is jutott egy sereg mai művész. Nem egy közülük nyíltan hirdeti, hogy a művészet halott. Nincs is mondanivalójuk. Műveiknek ilyen címeket adnak: «Kobaltkék», «8-as szám», «Folt», «Négyzet», «Cím nélkül», «Vonalak» stb.

És minden értelmetlensége ellenére is az ilyenfajta művészetellenes művészetkonok szívóssággal tovább él, mert hatalmas fegyvertársat talál a sajtóban, rádióban, televízióban, sőt a szakirodalom egy részében is. A mindenáron újat hozni akaró hírközlő szervek a «haladó» művészetet hirdetik, figyelmen kívül hagyva azt az alapvető ténytet, hogy haladó művészet nincs, csak jó és rossz művészet van. Éppen az különbözteti meg a művészetet a tudománytól (bár azt is magában foglalja), hogy **nem fejlődik, hanem változik.** Nem felfelé irányuló vonalat mutat, mint a fizika, kémia vagy orvostudomány, hanem örök hullámmozgásában hol magasra emelkedik, hol mélyre süllyed. A huszadik század művésze semmiben sem fejlettebb, mint a tizenkilencedik századé, sőt színvonalban mélyen alatta marad.

A jelenlegi mélypontról való felemelkedés útja bizony hosszú és fáradságos. Természetesen nem a múlt felidézésén és utánzásán át vezet, hanem a Ma súlyos problémáinak szinte áttekinthetetlen bozótját kell átszelnie, mely tele van zsákutcába vezető mellékösvényekkel és váratlan buktatókkal. Sok művész el is téved rajta, megreked egy ponton vagy tovább járja a tátongó semmibe vezető tévútját.

«Sok művész»-t mondtam, mert mai művészetünknek két jellemző vonása van: a művészeknek abnormálisan nagy száma és a nagy géniuszoknak úgyszólván teljes hiánya. Az óriási többségű féltehetségek és tehetségtelenek tagadják a komoly studiumok szükségességét, hirdetik a kritika jogosulatlanságát, mert szerintük a művésznak csak saját maga lehet a kritikus. Tartalom sem kell, mert a forma maga a tartalom.

Ez a fajta művészet valóban maradéktalanul tükrözi a 20. század utolsó harmadának politikai, társadalmi, gazdasági, vallási és világnézeti zürzavarát, illetve anarchiáját. Mert, mint hirdetik, hogyan leljen szilárd talajra a művészet, amikor körülötte recseg-ropog minden, esztelen háborúkban pusztul az emberiség java, vörös

parancsuralom tiporja el a lelkeket és megingott mindenfelé az igazság eljövetelebe vetett hit. Mindez azonban nem ad létjogosultságot a tehetségtelenségnek és az általa létrehozott álművészetnek, melynek alkotásai reménytelenül egyformák és uniformizáltak.

Mai festészetünknek ezt a holtpontra jutott vonalát joggal nevezhetjük a tehetségtelenség diadalának. Ha ugyan diadal az, hogy az ilyen tárlatokon többnyire egyetlen kép sem kel el. A semmibevert és hozzánemértőnek bélyegzett közönség tüntetően elfordul a festészeti ákombákomoktól és tehetségtelenség-szülte értelmetlenségektől. Jól tudják ezt a műkereskedők is. Termeikben csak elvétve adnak helyet egy-egy nemfiguratív festménynek a túlnyomóan komoly művészi igényű, közérthető képek között. Persze értéktelen giccsek is nagy bőségben találhatóak a műkereskedésekben, de hát a giccs sem rontja jobban az ízlést, mint egy nemfiguratív képrejtvény, amelynek még csak megfejtése sincs.

A nagy alkotó géniuszok teljes hiánya is jellemző mai művészeti életünkre. Több festő viseli ma a «világhírű» jelzőt, de ezek kétes értékű világhírt nem annyira műveikkel, mint magánéletük bizarrságával és jól megszervezett sajtópropagandájukkal szereztek. A nemzetközi műkereskedelemben milliómosai és a sajtó irányítói jól megértik egymást egy-egy művész reklámozásában és művei árának felfeverésében. Mert a művészet is teljesen elüzletiesedett egy olyan zárt, dollármilliókkal rendelkező, nemzetköziségben is összetartóan nemzeti hatalmi csoport kezén, melynek életeleme az üzlet és amely kézben tartja az egész pénzvilágot. Rajtuk keresztül üzletiessé vált és elvesztette hitelét, komolyságát a sajtókritika, sőt a művészeti szakirodalom nagyrésze is.

Ebben a zürzavarban hogyan igazodhat el a mai idők művészetkedvelő közönsége? Hogyan tudja megkülönböztetni a jót a rossztól, az értékeset az értéktelentől? A megoldás egyszerű: bizzuk magunkat saját látásunkra és saját ítéletünkre, figyelmen kívül hagyva a nagyképu újság-cikkeket, üres frázisokkal telt katalógus-előszókat és tudákos szakkönyveket, mert legtöbbjük nem a nemes értelemben vett művészet hirdetője. Műélvezetünk egyedüli mértéke: esztétikai visszhangot kelt-e bennünk a látott mű, vagy sem. Egyébbel nem kell törődnünk. A bensőnkől jövő tetszés vagy nemtetszés érzése legyen egyedüli szempontunk művásárlásainknál is.

Ezzel választ is adtunk a cikkünk címében lévő kérdésre, hogy él-e még a művészet. Egyik művészeti írónk sötét jóslatában ezeket írja: A festészet hajója egy-

re sötétedő vizeken halad a soha nem látott, primitív, fantasztikus, sőt olykor borzalmas és abszurd élményvilág felé. Diszszonanciával, halmozott és paradox szimbolizmussal, valóságfelettséggel vagy tudatalattival, logikátlanul, az abszolútumot kutatva és mindent tagadva merül el végül a nihil örvényébe. Itt-ott az örületben vesz el, melyben ott kuporog, huppan, szárnyal, vagy éppen tátog a szabad képzetársítás seregnyi torztollú madara.

✱

Mindez azonban nem a Ma művészetének összességére, hanem csak torz kinövésére vonatkozik. A művészettagadó tehetségtelenek hangos légiója mögött él és hittet keresi a jövő igazi útját a komoly felkészültségű, igényes művészek kisebbszámú, de válogatott csoportja. Ennek egyik tagja, Csepeli Szabó Béla, a csepeli vasmunkás-sorból kiemelkedett élvonalbeli magyar festőművész, a «Művészet» folyóiratban az itt következő megrendítő versben óvja művésztársait a művészettagadás örvényében való elmerüléstől:

VÉDJÉTEK MEG AZ EMBER ARCÁT

Festő és szobrász barátainak a torzítók ellen

Barátaim, vigyázzatok:

árnyék lebeg a vizek tükrén,
árnyék lebeg a világ arcán, —

Barátaim, vigyázzatok:

Nagy, Új Művészként tetszelegve
füstöt s ködöt összekeverve
pusztáinkba eljött a «Sátán».

Barátaim, vigyázzatok:

kőben, agyagban, vasban, fában
ébredtet sötét hatalmát —
eltorzít mindent: ércet, márványt,
s mocskot keverve palettáján
átfesti tiszta homlokunkat,
s földünk, egünk minden csodáját.

Barátaim, vigyázzatok:

megostromolja, elborítja
vásznaikat ezer hamisság,
zavaros ár, idegen szellem:
ki tudja, hogy már hány ecsetben
lappang járvány, «feketehimlő»
a lét emberi arca ellen?

Barátaim, vigyázzatok:

Őrizzétek a vizek tükrét,
a Napot és a Szellem fényét,
erdők és mezők ékességét,
formák s színek harmóniáját:

Barátaim, vigyázzatok!

kőben, agyagban, bronzban, fában
s vásznaitok ragyogásában
őrizzétek a Szépség lángját!

Barátaim, ti bölcsök és jók,

vessétek szembe a Hamissal
vésőitek gyémánt-villámát,
s védjétek meg, mentsetek meg Őt,
Dávidot és Mona Lisát, —

Barátaim, barátaim:

védjétek meg az Ember Arcát!

Casaroli Budapesten

Néhány év óta az a szokás alakult ki, hogy az Állam és Egyház viszonyát érintő tárgyalásokra a tavasz folyamán a vatikáni képviselők utaznak Budapestre, őszszel viszont a budapesti kommunista kormányzat megbízottai mennek Rómába. Az idén az történt, hogy a tavasz már a vége felé járt, Budapest azonban nem adott jelt a tárgyalásra. Közbejött az esztergomi keresztény múzeum megnyitása, melyre Kisberk Imre esztergomi apostoli kormányzó küldött meghívót a Vatikán-i Államtitkárságra. Giovanni Cheli monsignore, Casaroli érsek munkatársa, ezt az alkalmat használta ki, hogy május 2-án Budapestre repüljön. Magával vitte VI. Pál pápa ajándékát az esztergomi keresztény múzeumnak, egy gyémántokkal és lapislazzulival díszített mellkeresztet, amelyet annak idején Zichy Ferenc lánya, Zichy Mária grófnő ajándékozott XI. Pius pápának.

A megnyitóra kivonult a művelődésiügyi miniszter helyettese, Garamvölgyi, továbbá az Állami Egyházügyi Hivatal helyettes vezetője, Balló István kíséretével, a püspöki kar, és a békepapi vezetők Beresztóczy Miklóssal és Várkonyi Imrével az élen. Hivatalos volt a megnyitóra Carlo Bayer monsignore, az Európai Katolikus Segélyalap bécsi osztályának vezetője, aki a múzeum klimaberendezését ajándékozta. Az ünnepség után Cheli monsignore néhány napot töltött Budapesten és udvariassági látogatást tett az Állami Egyházügyi Hivatalban, de tárgyalási hajlamot nem tapasztalt. Ellenben a kormány megbízottai szóvátették a vatikáni képviselő előtt Mindszenty bíboros külföldi utazásait. Akkor már tudták, hogy a bíboros Kölnben járt, Augsburgba készül, Angliába és Amerikába látogat. Arról is értesültek, hogy a budapesti kormányzat mesterkedései a bíboros útjainak megzavarására kudarcra végződtek. Azzal is megfenyegették a külföldi magyarokat, hogy azoknak, akik megjelennek Mindszenty bíboros látogatásain, nem adnak vízumot hazai látogatásra. Talán akadnak, akiket az ilyen fenyegetések visszatartanak a magyar találkozótól, ahol a bíboros is megjelenik. De ezek száma elenyésző. Tény az, ahol megjelenik a magyar főpap, a legnagyobb tisztelet és megbecsülés veszi körül. A sajtó, rádió és televízió beszámol az eseményekről és beszédeiről. A magyarokban és külföldiekben megelevenednek a hazai események és sűrűn gondolnak arra, hogy azok egy része Kádár Jánossal az élen, akik ugyancsak résztvettek Mindszenty bíboros meghurcolásában és a magyar katolikus egyház elnyomásában, ma is vezető állásban vannak odahaza.

A püspökök újabb zaklatása

Cheli monsignore május 6-án tért vissza Rómába. Egy hét múlva a megfigyelők legnagyobb meglepetésére Casaroli érsek repült Budapestre. Ekkor kísérője, Montalvo azt mondta a római repülőtéren az újságíróknak, hogy Kisberk Imre püspök

meghívására ment meglátogatni az esztergomi keresztény múzeumot. A nyilatkozatot derűltég fogadta. Néhány nap múlva Alessandrini professzor, a vatikáni sajtóiroda vezetője közölte az újságírókkal, hogy Casaroli érsek Budapesten tárgyalt az Állami Egyházügyi Hivatal vezetőivel, de nem folytatott hivatalos eszmecsere, csak áttekintették a problémákat.

A diplomáciai szokásokhoz értő megfigyelőket ez a nyilatkozat nem elégitette ki. Ezért nem a «külügyminiszter» utazik Budapestre. A problémákat áttekintik a beosztottak. A «külügyminiszter» akkor utazik, ha a tárgyalás döntő szakaszába érkezett. A Nyugatnémet Katolikus Hírügynökségnek lehet igaza, amelyik azt jelentette, hogy a főtéma Mindszenty bíboros körül forgott. És ezt a jelentést a Vatikán azóta sem vonta kétségbe. A magyar bíboros-prímás szabad mozgását, lelkipásztori látogatásait azonban nem lehet megakadályozni.

A tárgyalást azonban nem adták fel

Odahaza parancsba adták az egyházi vezetőknek és a békepapoknak, meg a külügyi bizottság tagjainak, hogy a magyar egyház helyzetéért egyedül Mindszenty bíborost kell vádolni. Ennek a megbízatásnak vagy kényszernek az illetékesek eleget is tesznek. Odahaza és külföldi látogatók előtt ismétlik a parancsolt vádat. Elfelejtik azonban, hogy a világ emlékező tehetsége mégsem olyan rövid, mint gondolják. Hiszen amikor Mindszenty bíboros ellen szervezték a hadjáratot Magyarországon, ugyanilyen üldözés folyt Lengyelországban Wisinszky bíboros és a püspökök, Csehszlovákiában Berán érsek és püspöktársai, illetve Romániában Márton Áron erdélyi püspök és a görögkatolikusok ellen. Tehát nem Mindszenty bíboros az oka a magyar egyház szomorú sorsának, hanem Sztálin és követői, akik az egyházüldözést elrendelték és folytatják. Hogy az egyházüldözés azóta is tart, bizonyítja a lengyel és a többi vasfüggöny mögötti ország szomorú eseménysorozata. Az is kitűnt, hogy a kommunista vezetők: Podgorny, Titó, Ceausescu, Péter János, Gromiko vatikáni látogatásai, pápai kihallgatásai semmilyen sem csökkentik az Egyház elleni hadjáratot.

Újabbant az tapasztaljuk, hogy Moszkva és néhány nyugati nagyhatalom gazdasági és kereskedelmi kapcsolatai, szerződésai enyhítik a Szovjetunió és csatlósai gazdasági problémáit, miközben a kommunista kormányok egyre inkább fokozzák az ideológiai illetve az Egyház elleni küzdelmet. A Vatikán pedig attól tartván, hogy a helyzetet talán súlyosbíthatja, nem tiltakozik az embertelen elnyomás ellen. Kérdés, meddig tarthat még a Vatikán hallgatása?! A zsidók tüntetései és tiltakozásai a Szovjetunióban és a világban több eredménnyel járnak, mint például a Vatikán hallgatása.

N. Á.

Mindszenty bíboros-prímás Augsburgban

Augsburgban június 30-án és július 1-én fényes ünnepeket rendeztek abból az alkalomból, hogy az augsburgi egyházmegye védőszentje, **Szent Ulrich** halálának most van ezredik évfordulója. A pápa a jubileumi ünnepekre külön legátust küldött **Suenens** belga bíboros-prímás személyében. Kivüle még öt bíboros jelent meg Augsburgban, köztük a magyar bíboros-prímás, **Mindszenty József** esztergomi érsek is.

A magyar prímás június 29-én gépkocsin indult el Bécsből, ahol előzőleg még résztvett délután öt órakor az ünnepélyes Tedeumon, amelyet VI. Pál pápa koronázásának 10. évfordulóján **König** bíboros celebrált. Mindszenty prímás az éjszakát Münchenben töltötte a Jó Pásztor apácák zárdájában. Másnap délelőtt megtekintette a magyar lelkészség ottani épületét, amelyet éppen az ő kérésére május 1-én bocsátott a magyarok rendelkezésére **Döpfner** kardinális. Az adományozót is felakarta keresni, hogy személyesen megköszönje a magyar hívekkel szemben tanúsított kivételes nagylelkűségét. A müncheni kardinális azonban kórházban tartózkodott s így Mindszenty prímás csak táviratban tudta kifejezni háláját.

A fogadás

Münchenből szintén gépkocsin tette meg kíséretével az utat Augsburgba Mindszenty bíboros. Augsburgban, ahol mintegy 1300 magyar jelent meg, a bíboros-prímás 14.30-kor mutatja be az ünnepélyes szentmisét az Ulrich-Münsterben. A templom előtt a bonni nuncius, **Bafle** érsek fogadta és köszöntötte Magyarország primását. Bent a templomban **Mgr. Müller** augsburgi segédpüspök üdvözölte a magyar primást az egyházmegye nevében. Beszéde végén átadta a bíborosnak **Mgr. Stimpfle** megyéspüspök levelét. Mindketten mint Magyarország hitvalló főpásztorát köszöntötték, aki a szabadságért és népe békéjéért hősi küzdelmet vett magára. «Örülünk annak — mondotta a segédpüspök — hogy Bíboros Úr a Szent Ulrich templomban mutatja be a szentmise-áldozatot magyarjaitól körülvéve. Biztos lehet azonban arról, hogy nemcsak a magyarok, hanem az augsburgi hívek is együtt imádkoznak a békéért és a szabadságért a magyar nép nagy hitvalló püspökével azért, hogy hazájuk mindkettőt, a békét és a szabadságot minél előbb elnyerhesse.»

A szentmise

Az augsburgi segédpüspök üdvözlése után kezdődött a magyar szentmise. A bíboros-prímás a jelenlévő magyar lelkészekkel koncelebrált. Az istentisztelet alatt a kastli gimnázium ifjúsága énekelt. Evangélium után a bíboros szentbeszédet intézett a hívekhez. «Mi, magyarok — mondotta — résztveszünk itt Augsburgban Szent Ulrich tiszteletében. Résztveszünk először, mert mi hisszük a szentek egységét és az örök életet. Másodszor

értékeljük Szent Ulrich püspöknek népe mellett való kiállítását. Az a körülmény, hogy az Augsburgot ostromló keleti pogányok, akikkel szemben városát megvédte, a mi őseink voltak, nem gátol bennünket a szent püspök tiszteletében.»

Beszédének további részében felemlítette, hogy a magyarok a Lech-mezei vereség után tértek át a keresztény hitre és ők lettek más keleti pogány népekkel szemben a kereszténység védelmezői. Több magyar püspök esett el a kereszténység védelmében Mohinál, Várnánál, a Rigómezőn és Mohácsnál. «És mint kortársak, — folytatta a bíboros — mi tudjuk, hogy püspökeink kiálltak a XX. században is. Amikor az a híres felszabadulás volt, három püspök lett vértanú a történelmi Magyarország területén. És utána Csonka-magyarországon öt püspök ment a börtönbe és voltak közülük, akik ott is haltak meg. A történelmi Magyarország területéről 10 püspök volt börtönlakó és ezeknek nagyobb része ott is halt meg. Ugyanakkor papjainkból sokan kerültek (600-an a görögkatolikusokból) az ázsiai világ-részbe.»

A bíboros szentbeszédében említett más történelmi magyar tragédiákat, pl. azt, hogy a török időkben magyarokat adtak el ezrével a rabszolgapiacokon és százával voltak magyar gályarabok a világtege-reken. Így mutatta meg, hogy a magyarság nagy áldozatokat hozott azért a kereszténységért, amelyet 1000 évvel ezelőtt a Lech-mezei csata után vett fel. Befejezésül arra kérte a jelenlévőket és az öt világrészben szétszóródott magyarságot, hogy az otthoniakkal együtt maradjon hű keresztény hitéhez.

A mise végére — amelyen nagyon sokan járultak szentáldozáshoz — a protestáns magyar hívők is, akik közben az Ulrich-Kircheben tartották istentiszteletüket, az Ulrich-Münsterbe vonultak. **Nánásy** lelkész vezetésével rövid ökumenikus ima és ének következett: elmondták közösen a Miatyánkot és elénekelték a magyar Himnuszt.

Az ünnepség

Utána Mindszenty bíboros felkereste **Dr. Josef Stimpfle** megyéspüspököt, akinél találkozott a pápai legátussal is. Innen a Kongress-Halle-ba hajtatott, ahol résztvett a magyarok Szent István emlékűnnepélyén. Az ünnepség alatt a Burg Kastli gimnázium énekkara kiválóan szerepelt. Német nyelvű beszédet tartott **Dr. Horst Glasse** egyetemi előadó, a müncheni Magyar Intézet titkára. Kiemelte, hogy a magyarság sokszor hozott áldozatot a kereszténység védelmében és történelme folyamán ismételtlen harcolt a saját és Európa szabadságáért.

A magyar nyelvű ünnepi beszédet **Dr. Közi Horváth József** tartotta. (A beszédet lapunk 9. oldalán ismertetjük.) Felszólalt még az ifjúság nevében **Hefty György** német nyelven. Kiemelte, hogy az emigráció

és ifjúság minden erejével bele akar kapcsolódni a befogadó ország kulturális és szociális életébe, de nem akarja elfelejteni az otthont és újléhetőségei szerint mindent megtesz az elnyomott nép szabadságának visszaszerzéséért.

Az ünnepély után Mindszenty bíboros fogadta több magyar egyesület jelenlévő képviselőit. Megjelent még a hatalmas városi Stadionban a fél 8-kor kezdődő Szent Ulrich emlékűnnepélyen, amelyet a pápai legátus, **Suenens** bíboros elnökletével rendeztek meg. Mindszenty bíboros mintegy fél óráig volt jelen. Az esti órákban tért vissza müncheni szállására.

Másnap, vasárnap délelőtt érkezett vissza repülőgépen az osztrák fővárosba.

AZ ÁLDOZAT

A Ganzgyár egyik aligazgatójához haramatos testű kisbaba érkezett. Nagy volt az öröm, de csak rövid időre, mert a harmadik napon kiderült, hogy a kismamánál valami baj történt: a lábai megbénultak. Nosza felsorakoztak a legjobb nevű orvosok, vizsgálták, kezelték, fürdőt, masszázst kapott, de a bénaság megmaradt.

A kis baba szépen fejlődött és növekedett és hiába szeretett volna testvérkét, a megbénult édesanya nem adhatott több gyermeknek életet.

Az elemi osztályokat egyik közeli fővárosi iskolában végezte, a gimnáziumot már Bécsben, Svájcban, Nizzában folytatta. Tanulmányai végeztével kérte szüleit, hogy zárdába vonulhasson. Nehezen, de beleegyeztek. Bécsben kért és nyert felvételt abban a zárdában, ahol tanulmányait elkezdte. Elvégezte a noviciátust, letelt a próbaideje és előljárói fogadalmakhoz engedték.

Megírta haza szüleinek és kérte, hogy azon a napon egyesüljenek vele az Úr előtt. Az apa este kijelentette, hogy reggel szentmisére megy (bár hétköznap volt) Az édesanya csak csendben fohászzkodott. Másnap korán ébredt és mintha különös bizsergést érzett volna lábaiban, nyugtalan lett és az a gondolata támadt: meggyógyultam. Csendben kinyújtotta lábait a takaró alól, ment, a térd is hajlott, lábra állt, s aztán az ágy szélébe kapaszkodva néhány lépést tett. A neszre a férj is felébredt és elcsodálkozva látta, hogy a 22 év óta béna feleség járni tud. Gyorsan fölkelt és egymásba-karoltan mentek a templomba. Istennek hálát adni és gyermekükre áldást kérni.

Utána nyomban levelet irtak a — még mindig kisleányuknak — és k... vele a boldog újságot. A nővér azt... szolta: ezt a kegyelmet kértem az Úrtól, amikor fogadalommal egészen Neki szenteltem magamat.

A. NŐVÉR

Jó néha találkozni egymással – állapította meg Közi Horváth József Augsburgban

A Szent Ulrich jubileumi ünnepségekkel kapcsolatban a németországi magyar szervezetek és egyházközségek külön magyar ünnepséget rendeztek. A délutáni Szent István emlékgyűlésen Msgr. Dr. Közi Horváth József, a Szabad Magyar Kongresszus elnöke mondotta az ünnepi beszédet. Először bemutatta Augsburg város és a magyarság gazdag történelmi kapcsolatait. A kalandozások évtizedeiben őseink sokszor megfordultak és harcoltak a város környékén. Többször győztek, de a várat két alkalommal is hiába ostromolták. 955-ben Szent Ulrich püspök mentette meg a várost. Ezek ismertetése után még érdekes epizódokat említett meg Augsburg és a középkori Magyarország, majd a török megszállás alatt sínylődő magyarság kapcsolatairól. S akkor beszédét így folytatta:

Ha az ember ezeket tudja, egészen más-ként jár ennek a látszólag idegen városnak a falai között. Ennek a Szent Ulrich-évnek az ünneplésére, amelyet itt a püspökség tart európai részvétellel, a pápától kezdve minden ország elküldte a maga küldöttjeit. Közöttük van a mi bíboros-primásunk, Mindszenty József is, aki annak a szabadság-gondolatnak élő megvalósítója, szimbóluma, hogy mindent elvehetnek tőlünk, csak az akaratot, hogy élni fogunk és élni merünk minden ördög és pokol ellenére is, nem fogják tudni elvenni tőlünk soha.

Divatos jeligévé lett, hogy építsenek hidakat az emberek egymás felé. Azt hiszem, ez a mai összefüggésünk is egy ilyen hidépítés. Elsősorban a külföldön élő magyarok egymás felé építenek minden egyes találkozásban egy ilyen hidat. Hogy az ebédnél együtt ültünk, megszólalt az egyik, hogy Kanadából van itt Európában, és hallotta, hogy lesz ebéd. Svájciak jelentkeztek, más országbeliek. Bécsből kezdve Párizsig és Hágától le egészen, azt hiszem Genfig voltak ott magyarok az asztalnál. Jó néha találkozni egymással, mert szétszórtak vagyunk és néha azt hisszük, nem érdemes összejönni az idegen tengerben olyan kevesen vagyunk. Minden ilyen találkozáson megerősödik az ember abban, hogy nem vagyunk kevesen még kvalitatíve sem és meg vagyok győződve, nem vagyunk kevesen mennyiségileg.

Ma Nyugateurópában óriási jólét van és mégis azt kell mondanom, egyre nagyobb lesz itt a szegénység, mert az anyagi jólét kiöli az emberekből a szabadság iránti érteket, az elnyomott testvérek iránti együttérzést, és nem veszik észre, hogy önmaguk alatt vágják a fát, mert vagy szabad lesz egész Európa, vagy egészen az Atlanti-Óceánig fog terjedni az embertelen Szovjet hatalom. Hidat építeni a befogadó országok felé. Megmutatni nekik a magyarságot. Mi a befogadó országokban nem vagyunk hirtelen magyar gettékat teremteni, ahogy Ady mondja: «Itt valahol, ott valahol négy-öt magyar összehajol», de aztán nem történik semmi.

Nekünk kötelességünk hidat építeni a befogadók felé. A napokban jelent meg egy nagy nyugati utazási vállalatnak a könyve Magyarországról: «Ungarn, Pap-

rika, Csárdás, Piroska». Sajnos, ez a kép Magyarországról az idegenben és ehhez az otthoni gyalázatos propaganda is hozzájárul. Tessék megnézni az IBUSZ kiadványokat! Ugyanerről van szó. Jöjjetek! Bor van, csárdás van, Kálmán-operett van, minden van ott, még tüzesvérű asszonyok és tüzes lovak is. Mintha csak valami afrikai országról beszélnének. Nekünk kötelességünk ezzel szembeállítani és megmutatni, mi az a Magyarország, amely emögött a propaganda mögött van, amelynek csak egyetlen célja van, és csak az szent előtte, hogy a kapitalistáktól minél több valutát szerezni a kommunista uralom megerősítésére.

Propagandájuknak meglehetősen nagy hatása van. A napokban jelent meg egyik legnagyobb német újságban, a Süddeutsche Zeitungban egy cikk nagy címmel: «Amit a csehek el akartak érni, de nem tudtak, a magyarok elérték». És megírják, micsonda szabadság van Magyarországon. A másik cikk a New York Harald Tribune-ban, a nagy amerikai lapban jelent meg arról, hogy Magyarországon megvalósították a Hruscsov által megígért «gulyás-kommunizmust». És gondoljunk csak a bécsi tárgyalásokra, azon Magyarországot levették azoknak az országoknak a sorából, ahol a megszálló csapatoknak a számát csökkenteni kell, mert a magyarországi kormány kérte azt, hogy az ott állomásozó orosz csapatokra Magyarország biztonsága szempontjából szükség van. Ami a magyar biztonságot illeti, nem tudom, kitől kell védeni? Szomszédosak vagyunk a semleges Ausztriával. Ott van az egész határon néhány száz vámőr és csendőr, de az osztrák csendőröknek semmi kedvük sincs megtámadni Magyarországot. Tehát nem Magyarországot és nem a magyar népet kell védeni orosz csapatokkal, hanem a kommunista diktatúrát.

De, Kedves Testvéreim, nem elegendő, bármennyire szép az, egyszer egy esztendőben így összejönni, hanem kinek-kinek a maga helyén a kötelességét meg kell tennie, akkor is, ha csak három vagy négy idegennel van együtt, akkor is, ha talán csak a felesége idegen. Mert sokszor a feleségnek nagyobb hatalma van, mint a magyar férjnek. De merjen a magyar férj; ha mindenben fél is, de ebben az egyben ne féljen. Megint csak innen hozok helyi

példát. Hogyha valaki idegen szolgálatban van itt, mennyire tud a magyar ügynek szolgálni anélkül, hogy új hazája ügyét elárulná. Ezt persze senkitől sem kívánjuk. De igenis bizonyosak vagyunk abban, hogy aki a magyar ügyet szolgálja idegen gyárban, idegen hivatalban, idegen hadseregben, egészen bizonyos, új hazájának is becsületes, hűséges állampolgára lesz. De aki megtagadja saját szüleit, a saját hazáját, amikor áldozatról lesz szó, meg fogja tagadni a befogadó országot is.

1694-ben itt szervezték meg a Lech-mezőn a bajor hadsereget, amely elindult Magyarország felszabadítására. Itt a Lech-mező déli részén a kocsma is megvan még, amelyben a főparancsnok lakott családjával és negyven lovával. Serédi János Gábor grófnak hívták. A fiatal bajor fejedelem, II. Max Emanuel, aki Bécs ostromában résztvett, a főparancsnokát lecsapta valami ellentét miatt, és akkor az osztrák hadseregtől kért egy kiváló embert bajor főparancsnoknak. És azok Serédi János ezredet ajánlották, aki akkor a Bécsét védő császári-királyi csapatok rohamosztágának volt a vezetője. Ő lett valóságos titkos tanácsosi címmel, tábornoki ranggal a bajor hadsereg főparancsnoka. És 1694 tavaszán kezdte Serédi itt szervezni a bajor sereget, amely ezután a fejedelem és az ő vezetésével indult a budai felszabadító ütközetbe és utána hat esztendőn át e csapatok résztvettek a további harcokban s parancsnokuk végig Serédi János Gábor magyar tábornok maradt.

Erre megint azt mondja valaki: az illető tábornok volt, de én egy szegény munkás, vagy kistisztviselő vagyok, mit tudok én tenni? Annak mondok egy még egyszerűbb példát: A napokban járt nálam egy régi győri ismerős munkás. Amikor elment, egy kis füzetet nyomtam kezébe. Zsebre tette, elment. Néhány nap múlva kaptam tőle egy levelet, melyben azt mondja; hát kérem, én csak otthon olvastam el a munkáját és látom, hogy nemcsak magyarul van írva, hanem németül is, és nemcsak nekem érdekes, hanem a feleségemnek is, mert ő német. Tessék még néhány példányt küldeni belőle, elviszem a plébánosnak is, a polgármesternek is, a gyárba a társaimnak is. És hozzátesszi bizonyos öntudattal: mivel fontos, hogy a magyar történelmet ismerjük. Kéményebb betűkkel, mint a levélnek a többi része, oda írja: mert hadd tudják meg, hogy kik vagyunk. Tehát ilyen apróságot mindenki megtehet. És ha valakiben valami magyar érzés van, a maga helyén meg fogja találni, mit tehet azon kívül, hogy egy esztendőben egyszer eljön a magyar találkozóra, otthon a hétköznapokban azért, hogy a németek is, a svájciak is és a hollandok is, és a belgák is és az olaszok is végre megtudják, hogy kik vagyunk.

Események és közlemények

PÁRIZSI MOZAIKOK

Április és május hónapokban a párizsi magyarságnak gazdag műsorban volt részük.

Április 20-iki kezdettel a Misszió első helyiségében Schmidt Károly Németségben élő honfitársunk kerámia kiállítást rendezett. A kiállított anyag igen gazdag volt, s hűen tükrözte vissza a szülőhaza idevágó népművészetét. Akik a három napig tartott kiállítást megtekintették, üres kézzel nem tértek haza.

Április 22-én este, ugyancsak Schmidt Károly és felesége, Falk Julia a Misszió helyiségében hangversenyt adtak Bartók és Kodály műveiből. A két híres népdalgyűjtő műveinek «gyöngyszemeit» a művészek családi légkörben oly nagy lelkesedéssel énekelték, hogy a Misszió helyisége ezek után kicsinek bizonyult! Nagyon nehéz lenne elbírálni, hogy a csodálatos bariton vagy az alt mart bele az emberek szépérékébe — mindenkinek csak az volt a vágya, hogy minél többször hallják őket a lehetőségekhez képest. A zongora kíséretet a már sokak által ismert Náday Kálmán párizsi honfitársunk adta. A kíséretért és a zongora szólóért kapott taps bizonyította, hogy a közönség őt is visszavárja.

Május 8-án este a Szent Lajos templomban (Invalides) Pósa Mária párizsi művésznő Bach, Mozart és Brahms műveket énekelt. Csodálatos szoprán hangját férje, Pierre Gazin kísérte orgonán. A hangverseny színvonalához hozzájárult a gazdag történelmi háttér — 1914-es és 1945-ös hadizászlók, valamint Napoleon sírja. A köztársasági Gárda zenekarát Roger Boutry vezérezredes vezényelte. További sikereket kívánunk a művésznőnek.

— Történelmi emlékezés volt máj. 19-én este a Misszió helyiségében. Emlékezés volt Petőfi Sándorról, aki ezelőtt 150 évvel született a nagy magyar Alföldön, aki a magyarok legszeretettebb költője és világhírű dalmoka.

Az emlékezést a Nyugatnémetországban élő Kocsis Gábor és Nagy Alajos tartotta.

Kocsis Gábor neves író és költő ismertette Petőfi lírikus életét, közben Nagy Alajos előadóművész Petőfi legszebb verseiből szavalt, s ezek mint csodálatos gyöngyszemek csillogtak előttünk.

Az ünnepi est kimagasló része, Pósa Mária párizsi művésznő megzenésített petőfi dalokat énekelt, férje Pierre Gazin zongora kíséretében.

Majd élvezhettük a legszebb Petőfi verset franciául, «Egy gondolat bánt engemet», amit egy francia vendég szavalt.

Az ünnepély befejezésével érezhettük azt, hogy a küzdelem a szabadságért, mit Petőfi remélt, még nem szűnt meg, s ezért

a nagy szabadságharcos eszméit magunkévá téve, hisszük, hogy a Szabadság csillaga egyszer még felragyog a magyar népre.

Május 27-én este a Misszió helyiségében Bíró András, nemzetközileg elismert építésszámológép vetített képes előadást tartott Jemen-ről.

Az előadás alatt láthattuk a keresztmetszetét ennek az alig ismert államnak, mely a Vöröstenger partján terül el. Sok építészeti érdekessége van ennek az országnak, hol se vasút, se úthálózat nincs! A nép európai szemmel borzalmas viszonyok közt él. Viszont van egy nagy erkölcsi ereje a szegénység ellenére, ez a becsületesség. Köszönjük az értékes előadást.

— Egy igen ritka eseményt közölhetünk a magyarok életéből. Párizsban élő honfitársunk, **Bonyhádi Pista** női fodrász, elnyerte Franciaország legnagyobb munka kitüntetését, «Aranykoszorús mester» címet lehetne lefordítani. A megérdemelt jutalmat George Pompidu köztársasági elnök nyújtotta át. Sokaknak ajánljuk ezt a munkatempót, s a díjnyertesnek öszintén gratulálunk!

— Június 3-án tartotta a párizsi magyarság a szokásos évi záródoklatát Lusancyba, történelmünk egyik nagy emigránsa, Bercsényi László, Franciaország marsallja sírházhoz. A Márna folyó partján lévő kis templomban, hol a nagy magyarnak porai pihennek, francia, magyar nyelvű szentmise volt, mit Tóth atya celebrált.

A lusancy pap emlékeztetett arra, hogy egy népnek ott van a hazája, hol a «Nagyjai» vannak eltemetve. Ezért ez a hely Magyarország egy darabkájának számít. Jöjjünk gyakran ide a nagy magyar sírházhoz, mikor erőre és példamutatásra van szükségünk. Majd egy rövid sétát tettünk a kastély körül s annak 250 éves fáin alatt.

Innen utunk a lengyel testvérekhez vezetett, hol már terített asztal fogadott. A bőséges ebéd után a lengyelek igazgatója köszöntötte a magyar kolóniát. Beszédét Ives de Daruvár köszönte meg, méltatva a két nép történelmét. Majd Hiero atya hegedűje megadta a hangot a kurucnóták énekléséhez. Majd egy lengyel-magyar focimérkőzés következett. Hogy elvesztettük a mérkőzést, annak tudható be, hogy a szakácsnő finom ebédet készített!

A több mint harminc kocsiból álló karaván a késő esti órákban tért vissza Párizsba.

szj

A COLLEGIUM GERMANICUM ET HUNGARICUM

«Újraalapításának» 400. évfordulójára

A római Német-Magyar Kollégium ebben az évben újraalapítása óta negyzedik éves fennállására tekint vissza. Az intézetet Loyolay Ignác alapította 1552-ben. A

legelső volt a sok pápai nemzeti kollégium között, melyeket a katolikus Egyház akkor folyamatban lévő megújítási mozgalma hozott létre. XIII. Gergely pápa idején, 1573-ban az újraalapítás tartós szellemi és anyagi alapot biztosított számára. Hét évvel később egyesült a német és a magyar kollégium a mai Collegium Germanicum et Hungaricum keretében. Kezdetől fogva a jezsuiták vezetése alatt áll.

A növendéket a ház rektora veszi fel a kollégium közösségébe az illetékes megyéspüspök ajánlatára. Feltételezik, hogy a növendéknek szándékában áll pappá lenni és tanulmányai befejezése után egyházmegyéje szolgálatába lépni. A germanikusok túlnyomó része bölcseleti és hittudományi tanulmányait a pápai Gergely-egyetemen végzi. Az egyetem bőséges lehetőséget nyújt a szakosodásra és elmélyülésre.

Jelenleg a Collegium Germanicum et Hungaricum-ban 90 növendék él, a következő országokból:

Német Szövetségi Köztársaság (44), Horvátország (12), Ausztria (11), Svájc (8), Románia (4), Olaszország (Dél-Tirol) (4), Hollandia (2), Szlovénia (2), Jugoszlávia magyar nyelvterülete (2), Dánia (1).

Az évforduló alkalmával a kollégium októberben «találkozó-hetet» tart. A volt növendékek (Alt-Germaniker) mind hivatalosak.

Coll. Germ. - Hung.

MINDSZENTY JÓZSEF HERCEGPRÍMÁS gyászmisét mutat be Petőfi Sándor, valamint az 1848-49-es hősök és mártírok lelkiüdvéért

A Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége elnöksége dr. Ember Sándornak, az utolsó szabad magyar országgyűlés tagjának indítványára ez év tavaszán azzal a kéréssel fordult Mindszenty Józsefhez, Magyarország hercegprímásához, hogy az 1973-as Petőfi-év folyamán celebráljon gyászistentiszteletet Petőfi Sándor, valamint az 1848-49-es szabadságharcban elesett és a szabadságért folytatott küzdelemben való részvételük miatt mártíromságot szenvedett hőseink lelkiüdvéért.

A Biboros-Hercegprímás Úr a SMESZ ügyvezető elnökéhez intézett levelében közölte, hogy az indítványt magáévá teszi és a gyászmisét 1973 július 29-én reggel 9 órakor mutatja be a bécsi Pázmáneum kápolnájában. «Ezzel akarom kifejezésre juttatni a nemzet felszabadulásába és igazi felemelkedésébe vetett bizalmamat» — írja levelében a bíboros.

A Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége ebből az alkalomból küldöttséget meneszt Bécsbe és felhívja a többi országban működő magyar társszervezeteket, hogy hasonlóképpen képviseltesék magukat a Hercegprímás Úr által bemutatandó gyászmisén. Ezzel is tegyünk tanúbizonyságot hazánk jövőjébe és felszabadulásába vetett hitünkről.

Tüntetők a dómban

Németországban a BTK 218. paragrafusa védte eddig az anyaméhben szunnyadó emberi életet. E törvény elavult, meg kell változtatni, modernizálni, liberalizálni kell — mondja a kormány, és a vita, a harc az új törvénytervezet körül mind keményebb, mind elszántabb s nemcsak hírközlő szervek mindennapos témája, hanem újabban jó ok és alkalom utcai tüntetések megrendezésére is. A szenvedélyek pedig most már mind magasabbra csapnak, úgyannyira, hogy nem akarnak hallgatni sem kiváló szakemberek, orvosok józan figyelmeztetésére, sem az emberies érzésre, az Isten köbe és az emberi természetbe vésett törvényére s a tüntetők előtt nem tabu többé még az istentisztelet békés légköre, nyugodt méltósága sem. A német püspöki kar a tavasz folyamán körlevelet bocsátott ki a hívek tájékoztatására, hogy megvilágítsa mi a kereszténység álláspontja a magzatelhajtás kérdésében és milyen álláspontot foglaljon el a keresztény ember az új törvénytervezettel szemben, mely elutasítja a csirázó emberi élet védelmét a fogamzás után 3 hónapig s ezzel az emberi önzés és kegyetlenség kénye-kedvének szolgáltatja ki.

A frankfurti dómban is felolvasták e körlevelet, közben azonban tüntető, lármázó tömeg nyomult be, hogy megakadályozza a körlevél teljes felolvasását. De erről hadd számoljon be inkább egy ott és akkor jelenlévő hívó asszony, aki szemtanúja volt az egésznek. «A püspökök körlevelének felolvasása közben mozgolódást észleltünk a dóm bejárata felől. Amikor hátrafordultam, azt láttam, hogy mindkét nembeli fiatalok egy nagyobb csapata özönlük be kíméletlenül és hangoskodva a dóm belsejébe. Wurbs káplán úr abba hagyta a körlevél felolvasását és kérte a «látogatókat», hogy ne zavarják az istentiszteletet, a dóm 15 órától rendelkezé-

sükre áll, hogy megtekintsék. Erre felszánt egy női hang: «Mi vitatkozni akarunk!» Majd egy szavalókórus folytatta: «Mi el akarjuk törölni a 218. paragrafust.»

Egyes hívők erre energikusan követelték, hogy hagyják el a templomot. A tüntetők válasza erre: «Ne hallgassátok a csuhások dumáját» — majd zaj, kiabálás, éljenzés. Wurbs káplán úr nyugodtan állt és várt az oltár előtt. A hívők egy része azonban felkelt helyéről és szembeszállt a betolakodókkal, hogy megakadályozza további előnyomulásukat az oltár felé. Én is felkeltem önkéntelenül és szembefordultam a fiatalokkal.

Hogy mi vitt rá erre? Az irtózat! Mert még mindig elevenen bennem él az 1935/37-es évek ún. hitvalló napjainak emléke a kölni dómban. No meg a félelem! Hát oda jutottunk már, hogy jogainkat magunknak kell megvédenünk? És végül a gondolat: e felzigatott fiatal banda ellen egyszer már fel kell lépni!

Amint a templom közepéről hátrafelé siettem, látom ám, hogy az oldalhajóból két fotóriporter közeledik a tüntetők felé. Hát ezek meg honnan kerültek elő ilyen hirtelen, — kérdeztem magamtól. Avagy az egész már előre meglelt szervezve, a riportereket pedig megrendelték a «mulatságra»?

Mi, hívők saját testünkben alkottunk láncot és körülfogva a betolakodókat, felszólítottuk őket, hogy hagyják el a dómot. «Ez Isten háza» — mondtam nekik. Két leány erre rárikácsolt, hogy ők vitatkozni akarnak. «Nagyon szívesen — válaszoltam, — de nem itt és most.» — A 150 főre tehető tüntető csoport egy helyre szorult össze s mi teljes erővel nyomtuk a kijárat felé. Közben ilyen szép jelzőkkel illették bennünket: «Te papi ringyó, te katolikus disznó, te fekete disznó stb.»

Egy nekem szánt ütés elől kitértem, de nem viszonoztam. «Itt Isten házában vagyunk» — mondtam. Egy másik ütest könnyökömmel fogtam fel. Láttam, hogy más-hol is ütések zúdultak le a tüntetők részéről az őket körülfogó láncra. Leköpdöstek bennünket. Ha tehát valaki esetleg visszaüött közülünk, ez nem volt más, mint jogos önvédelem. Az az újsághír, hogy a hívők ütések és rúgások közepette üzték volna ki a tüntetőket a dómból, szemszedett hazugság.

Végül is sikerült őket kiszorítanunk és mögöttük bezártuk az ajtókat. De utána még jó darabig verték az ajtót, kiabáltak, zajongtak, de a körlevelet most már sikerült felolvasni és a szentmisét befejezni.

Figyelemreméltó és aggasztó mindezzel kapcsolatban az a nagyon is különböző és a tények sok esetben meghamisított beállítása az újságokban. Sok szó esik ma arról, hogy demokratikus pluralista társadalomban élünk. De ki képviseli ebben a mi társadalmunkban a polgárok jogait? Egyszer egy városházába nyomulnak be s vandálok módjára elpusztítják berendezését, máskor egyetemek termeiben tesznek tönkre mindent. Most egy dómba törtek be, holnap talán már magánlakásokba! És mikor következik be a legközelebbi «kristályéjszaka» — »

A beszámoló ez utolsó szavával az író nő a hitleri idők egy sötét és szégyenteljes fejezetére utal. Az előjelek — úgy gondolja — jogossá teszik a kérdést: mikor következik be a legközelebbi kristályéjszaka? Mert az önkény mindig azzal kezdődik, hogy tabukat töröl el. Egy demokratikus államberendezés életereje, de létjogosultsága viszont attól függ, hogy még jókor, azaz féltretevé minden hamis toleranciát, képes-e és akar-e szembeszállni e romboló erővel polgárai jogos érdekei védelmében.

MEGYESI ANDRÁS

Új előírások az áldoztatásról

A szentségekkel foglalkozó kongregáció április 29-én Samoré bíboros aláírásával új utasítást adott ki az áldoztatással kapcsolatban, «Immense caritatis (Végtelen szeretet)» címmel. Az új előírások azonnal életbe léptek. Az utasítás négy pontja a következő.

1) Az Eucharisztia rendes kiszolgáltatói továbbra is a papok és szerpapok (diakonokok). A püspök azonban szükség esetén (pl. paphiány, plébános betegsége, öregesége, az áldozók nagy száma miatt) rendkívüli kiszolgáltatókat is kijelölhet. Ilyenek lehetnek pl. kispapok, szerzetesnők, de világi hívek: férfiak és nők egyaránt. A püspöktől kapott felhatalmazás nem csak egy-egy alkalomra, hanem állandó jellegű gyakorlásra is szólhat.

2) Kivételes esetekben naponta kétszer

szabad áldozni. Ilyen esetek: vasárnapok és parancsolt ünnepek előestéjén az esti mise keretében szabad áldozni, akkor is, ha valaki aznap már áldozott, ugyanígy a nagycsütörtöki esti misén; húsvétkor és karácsonykor szabad áldozni annak is, aki aznap már éjjeli misén áldozott; ugyanígy keresztelés, bérmálás és papszentelés alkalmával mondott misén áldozhat az, aki aznap már áldozott.

3) Az áldozás előtti ún. szentségi böjt továbbra is 1 óra marad. De öregek, betegek és hozzátartozóik, akik velük együtt szeretnének áldozni, elég ha negyedórát böjtlönek.

4) A Szentszék, illetve a püspöki konferenciák jóváhagyásával a Szentostyát kézre is ki lehet osztani, amint ez megfelelő engedély alapján sok helyen máris átment

a gyakorlatba. Nagyon vigyázni kell természetesen a Szentség tiszteletben tartására, még az esetleg leváló részecskéknél is. Ugyancsak figyelmeztet az útmutatás arra, hogy a hívek ne hanyagolják el a szentáldozás utáni hálaadást.

Különös fontosságot tulajdonít az utasítás annak, hogy a jövőben a nők is — nem csupán a szerzetesnők — áldoztathatnak. A pápa a közelmúltban egy — a szerzetesnőkhöz intézett beszédében olyan lehetőséget is említett, hogy a jövőben nők is gyakorolhatnak egyes egyházi szolgálatokat. Ezt sokan úgy értelmezik, hogy esetleg sor kerül a női diakonátus felújítására. Ez ismert volt az öskereszténység idején, amikor az ún. diakonisszák végezték a betegek, öregek, szegények gondozását s egyes helyeken liturgikus cselekményeket is végeztek. Tisztázni kell természetesen, hogy ez a tevékenység szoros értelemben vett szentségi diakonátus volt-e.

	DM	Doll.
Kadnár Johann dr., München	30.—	
Kern Karl, München	5.—	
Kóhalmy László, München	60.—	
Kirrer Margit, München	10.—	
Kiss B., München	5.—	
Kollányi Károly, München	20.—	
Kiss-Gubik Nándor, Abondant, Fr. o.	126.50	
Kenézy Tibor dr., München	50.—	
Kimmel Györgyi és Attila, Geelong, W. Ausztrália	75.54	
Kaposvári Miklós, Nürnberg	30.—	
Kailbach József, Heidelberg	100.—	
Kontra Kálmán, Montreal, Kanada	20	
Kovács Barnabás dr., Neuenhof, Svájc	50.—	
Kertész Géza dr. Long Beach, USA	10	
Kern Aurélné dr., Alpnach, Svájc	30.—	
Kitzing Sebastian, Ottingen	100.—	
Kovács Pál dr., Basel, Svájc	50.—	
Kochis Iván, USA (Dr. P. I.)	5	
Katkó Sándor, München	50.—	
Kich József, USA, (Dr. P. lista)	10	
Kurucz Pál, Passaic, USA (Dr. Papp G. listán)	25	
Lévay Hilda, Ramstein	80.—	
Lakatos János, Duisburg	100.—	
Lebhaft Stefan, Rennertshofen	60.—	
Lengyel Károly, Cleveland	10	
Ladik János dr., München	30.—	
Lovas Reiter F., München	30.—	
Lehnfeld Karl, Schwandorf	100.—	
Mattay Zorita, Tasmania	35.—	
Mezey Jenő ifj., Brühl	25.—	
Madaras Karl, Bécs	76.—	
Magyar János, München	10.—	
Mayer Rozália, München	10.—	
Molnár A., München	20.—	
Margittai Tibor, München	100.—	
Madl Ferenc, München	250.—	
Mezőváry Aranka, Los Angeles, USA	105.60	
Martin Péter, München	100.—	
Miskolci Gyula, Yarraville, Ausztrália	74.—	
Modly Stephen és Neje, Silver Spring, USA	10	
Mészáros Éva, USA	10	
Molnár Martin, USA	15	
Mesics József, USA (Dr. Papp G. listáján)	18.50	
Maixner Jenő, Ellwood City, USA	10	
Nádor László Albert, Braunschweig	50.—	
Nagy Flórián, München	100.—	
Nagy Károly, Zirndorf	100.—	
Népešy Imre, München	30.—	
Nagy László dr., Freising	200.—	
Návay Kálmánné, Milwaukee, USA	6	
Németh Ernő, Kufstein	75.—	
Nagy Louis, USA	10	
Nagy István, Koblenz	100.—	
N. N. Erlangen	200.—	

(Folytatjuk)

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN
RÉSZESULTÉK

Ausztriában:

Tomsich Valérián Mihály, T. Werner fia,
1973 jún. 3-án, Bécsben

Franciaországban:

Papp Róbert, Bourgoin-Jallieu-ben
Hegedűs Thierry, Echirrolles-ban
Bagnariol Lóránt, B. Christian és Elekes
Mária fia, Bourgoin-Jallieu-ben
Fischnaller Rudolf, F. Franz és Szabó
Klára fia, Lyon-ban
Timár Dezső, Lyon-ban
Tamási Miklós, Lyon-ban
Major Józsefék kislánya, 1973 ápr. 14-én,
Schiltigheimben

Németországban:

Föglein Attila, F. Zoltán és Lázár Gizella
fia, 1973 jún. 3-án, Stuttgartban
Gregus Márk, Gr. Gyula és Csörgő Ilona
fia, 1973 máj. 20-án, Augsburgban
Velancsics Klára, Dr. V. István és Szabó
Klára leánya, 1973 május 31-én,
Günzburgban

Svájcban:

Fertari Zsófia, F. Umberto és Paukovic
Éva lánya, 1973 máj. 26-án, Fribourgban
Varga Zsófia, V. József és Sartori Klára
leánya, 1973 máj. 27-én, Fribourgban
Major Alexandre, M. István Sabine Andrée
fia, 1973 jún. 17-én, Martigny-ban
Bíró Izabella, B. József és Veronika lánya,
1973 júl. 5-én, Lausanne-ban

ELSŐÁLDÓZÓK

Belgiumban:

Roczó Mária, 1973 ápr. 15-én, Brüsszelben
Roczó Imre, 1973 ápr. 15-én, Brüsszelben

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Ausztriában:

Konkoly László és Krasznai Éva Margit,
1973 ápr. 8-án, Traiskirchenben
Szerafin Lajos és Effenberger Angela,
1973 ápr. 24-én, Bécsben
Horvai Attila és Jarolin Éva, 1973 máj. 26.
Bécsben
Kiss Károly és Friesz Valéria,
1973 máj. 31-én, Traiskirchenben
Bencze József és Lengyel Erzsébet,
1973 máj. 31-én, Traiskirchenben

Franciaországban:

Michel Meunier és Domonkos Anna-
Mária, St Pierre-d'Alleverd-ban
Biczó Ferenc és Jacqueline Duclos,
Echirrolles-ban
Vermes Gyula és Moser Véronique,
Lyon-ban
Dominique Benoit és Tompos Anna,
Bourgoin-Jallieu-ben
Zóki Nándor és Comiçao Pinto Marie,
1973 ápr. 7-én, Saint Loupban
Bajcsa Iván és Wéber Paulette,
1973 május 12-én, Strasbourgban

Németországban:

Carlberg Wolfram és Mayr Magdolna
Ildikó, 1973 április 24-én, Hilchenbach-
Dahlbruch-ban

AZ ÖRÖK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Högyész Pál, 91 éves, 1973 máj. 21-én,
Eisenstadt-ban
Maria-Edith Demel geb. von Kégl, 88 éves,
1973 jún. 14-én. — Az elköltözöttben
Ft. Dr. Demel Iván édesanyját gyászolja.

Belgiumban:

Keresztes Mihály, 72 éves, 1973 márc. 30.,
Brüsszelben

Franciaországban:

Nagy László, 68 éves, Annecy-ben
Pataki Ilona, Sacré-Coeur nővér, 72 éves,
Lyon-ban
Horváth Gyuláné, 83 éves, Marseille-ben
Földes Lajos, 80 éves, Marseille-ben
Horváth Kálmánné, 62 éves, Echirrollesban
Cerpnyák Viktor, 68 éves, St Georges-
d'Esperanche-ban
Pintér György, 34 éves, Crest-ben
Fehérvári Imre, 70 éves, St Etienne-ben

Németországban:

Jenye Péter, 64 éves, 1973 május 20-án,
Augustendorfban
Bory János, 54 éves, 1973 április 25-én,
Münchenben
Kolos Aurélné szül. Lakner Anna, 68 éves,
1973 máj. 13-án, Münchenben
Benkő Gizella, 8 éves, 1973 június 1-én,
Münchenben (baleset)
Dr. Lucz Béla, 87 éves, 1973 jún. 1-én,
Rosenheimben

Svájcban:

Várady Józsefné, Churban

† Mme Jeanneret René,

akit a magyarok mint «Mariska néni» is-
mertek, 1973 június 29-én az örök hazába
költözött, Lausanne-ban. Nagylelkű, oda-
adó, készséges szeretetével, segítőkészsé-
gével nemcsak az 56-os magyar menekül-
tek problémáit iparkodott megoldani, ha-
nem jóakarásával a továbbiakban is ott
állt azok mellett, kik később jöttek ide,
és segítségért folyamodtak hozzá — mond-
hatjuk élete utolsó napjáig. A jó Isten ju-
talmazza meg örök boldogsággal. P. Rába.Bérmálás a Pázmáneumban. 1973 június
2-án reggel 9 órakor izgalommal várta a
Pázmáneum 3-ik emeletén 16 bérmálkozó
és 2 elsőáldozó szülőkkel és rokonokkal
együtt Mindszenty bíboros-primás bevo-
nulását a kápolnába. Magyar nyelvű szent-
mise keretében nyerték el a bérmálkozók
a Szentlélek hét ajándékát, illetőleg fo-
gadták szívükbe az elsőáldozók az Úr Jé-
zust. A pápai és a magyar himnuszot éne-
kelték a szentmise végén. A bíborosérsek
fogadta és megajándékozta a bérmálkozó-
kat és hosszasan elbeszélgetett a hívekkel

A Szociális Testvérek aranyjubiléuma

1973 május 12-én hálaadó szentmisét mutatott be Buffalo (New York) katedrálisában az egyházmegye új püspöke, Bishop Head Edward. Ez a nap volt ötvenedik évfordulója annak az alakuló gyűlésnek, melyet Slachta Margit testvér elnökletével 1923-ban tartottak Budapesten a Szociális Testvérek Társasága alapító tagjai.

Bishop Head szentmiséjén harminchat pap koncelebrált, a «szürke» szociális testvérek jóakarói és barátai. Képviselve voltak a magyar piarista és jezsuita atyák, a youngstowni Erdélyi Ferences atyák, magyar plébánosok, lelkészek, tanárok, és az Egyházmegye Katolikus Karitásának vezetői, a Papnevelő Intézet és a Kiszeminárium tanári karának sok tagja, a börtön és öregek otthona lelkésze, a süketnémák intézetének lelkésze, a «fekete» lakossággal tele, ún. «Inner City» plébániáinak papjai, kedvesnővérei, s eljöttek a munkatársak, a Szentlélek Egyesület (Holy Spirit Guild) és a Világi Tanácsadó Testület (Lay Advisory Board) tagjai, jöttek a jóbarátok, az apácák, a diákok és jöttek a szegények, akikkel a testvérek nap mint nap dolgoznak.

A szentbeszédet Mc. Laughlin Bernat buffaloi segédpüspök tartotta. Ismertette a Szociális Testvérek Társaságának ötven-

éves történetét, és a buffaloi egyházmegyében már 1923-ban elkezdett, s 1947 óta folyamatosan nyújtott társadalmi és lélekszolgálatokat. A testvéreknek egy kisebb csoportja már 1923-ban dolgozott az ún. Black Rock (Fekete Szikla) városrészben, a nagy gyárak árnyékában, ahol a korábban bevándorolt magyarok nagy számmal telepedtek meg; a Szent Erzsébet egyházközségben hitoktattak a testvérek, vasárnap magyar iskolát szerveztek, és általában egyházközségi munkát végeztek. Később, 1947 után, a másik magyar plébánián, Lackawannan, a Nagyboldogasszony egyházközségben, Msgr. Szabó Gyula vezetése alatt dolgoztak a testvérek, s évek múltával innen terjedt tovább munkájuk az egyházmegye Katolikus Karitásának szolgálatára, az egyházmegyei spanyolnyelvűek Missziója, és az «Inner City» (belső, négerlakta kerületek) plébániáinak és szegény rászorulóinak szolgálatára.

A testvérek munkájának jellegzetessége, hogy nem szerveznek intézményeket, hanem céljuk az, hogy munkaerőket neveljenek és adjanak az Egyház, a társadalom és a lelkek szolgálatára, különösen ott, ahol a modern életben erre a család, a gyermek és a nő érdekében szükség van. Van testvér, aki egyetemi színvonalú főiskolán (College) tanítja a szociális mun-

kát. A magyar érdeklődők részére magyar nyelvű lelkimagány napokat szerveznek. Az angol nyelvű, amerikai munkatársak részére angol nyelven szerveznek másik lelkimagány napot legalább egyszer évente. Az ifjúság körében a faji és kulturális megértés érdekében gyakori összejöveteleket tartanak az ún. Inter-racial and Intercultural club-okban. Negyedévenként megjelenő kis lapjukban, és alkalmi összejöveteleken az Egyházhöz való hűséget és a tisztult, krisztusi valágnézetet hirdetik.

A Szociális Testvérek Társasága magyar eredetű, modern közösség, tagjai fogadalmat tesznek az evangéliumi tanácsok megtartására és — mint negyedik fogadalmom — a hűséges szeretetre. Az első félszázad történelmi eseményei, és bizonyára a Szentlélek Úristen vezetése, azt eredményezték, hogy lassan amerikai, majd latin, középamerikai spanyol leányok is csatlakoztak, s így a Társaság nemzetfölközzé fejlődött. (Szándékosan nem nemzetközi szót használunk, hanem azt a szót, mely a katolikus-egyetemes jelleget jelzi.) Azért még mindig sok a magyar tag, akik szeretettel hívnak új társakat a jó Isten országának szolgálatára, a mai idők problémáinak közös megoldásáért való életre szóló szolgálatra.

Címük: 440 Linwood Avenue,
Buffalo, New York, 14209, USA

Hangok az üldözöttek védelmében

A II. Vatikáni Zsinat határozatai ismételtelen hangsúlyozzák, hogy a keresztények felelősek egymásért. A püspököknek nem csak a saját egyházmegyéjükkel, hanem a világegyház gondjaival is kell törődniük. Nem hunyhatnak szemet, ha testvéreiket üldözik. Sőt az Egyház a mai világban című zsinati nyilatkozat felszólítja a püspököket és keresztényeket, hogy sehol se tűrjék az embertelenségeket, tiltakozzanak az igazságtalanságok ellen és kövessenek el minden tőlük telhetőt az emberi méltóság védelmében. Ezek a gondolatok mozgatják a katolikusokat illetve a keresztényeket világszerte. És az eredmény sem marad el. A múltban Hruscsov például végig bohóckodhatta a félvilágot, mosolygott, dühöngött, lehúzta a cipőjét, a leggazdagabb embernek mondta magát.

Breznyev komoly burzsoa képpel, és simára borotvált arccal, elegáns frizúrával, nagykapitalistához illő, remekül szabott ruhában, fehér ingben és ezüst nyakkendővel, a kiszemelt hölgyeknek elegáns mozdulattal, kézcsókkal hódolva tárgyal kormányokkal, kapitalistákkal, üzletemberekkel és csak itt-ott ereszkedik le néhány percre a munkásokhoz. De nem zavartalanul. A zsidó tüntetők az orra alá tartják követeléseiket. A katolikus és evangélikus püspöki karok vezetői levélben jelentik be nála tiltakozásukat a Szovjetunióban folyó vallás- és egyházüldözés ellen.

Bonni tartózkodása alkalmával Döpfner bíboros, a katolikus püspöki kar elnöke és Dietzfelbinger evangélikus egyházi vezető püspök az Igen Tisztelt Főtitkár urnak azt írta, hogy a német nép a Nyugatnémet Köztársaságban nagy érdeklődéssel figyeli látogatását, azonban azt is meg kell mondják, hogy tartós béke csak akkor lehetséges, ha tiszteletben tartják az alapvető emberi jogokat. Tagadhatatlan, hogy a vallásszabadság is e jogok közé tartozik. Éppen ez az, ami közülünk sokaknak gondot okoz. A hazánkban élő keresztények, illetve jóakarátú emberek aggódva figyelik, hogy a Szovjetunióban annak ellenére, hogy az alkotmány biztosítja a vallás- és lelkiismereti szabadságot, személyeket és csoportokat hitük miatt üldözik, zaklatnak, háttérbe szorítanak.

A nyugatnémet katolikus püspöki kar elnöke és az evangélikus egyház vezetője arra kéri Breznyevet, hogy ne vegye rossz néven, ha ezt szóváteszik. Éppen a két ország, illetve nép közti viszony megjavítása érdekében cselekszenek, amikor úgy látják, hogy a Szovjetunióból származó híreket a vallásüldözést illetően, elébe tárják, és egyben követelik, hogy az üldözéseknek véget vessen.

Az üldözések megszüntetésének nagy jelentősége van — írja a két egyházi vezető — a két nép közti jó viszony megteremtésében.

Frings bíboros is tiltakozott.

Az egykori kölni bíboros-érsek, aki néhány év óta nyugalomban él és az ember ellen folyó üldözéseket mindenkor és minden rendszerben elítélte, a bonni szovjet követség közvetítésével juttatta el tiltakozó levelét Breznyevhez. Főleg a litván katolikusok üldözése ellen emelte fel szavát és követelte, hogy Moszkva adja meg a litván katolikusoknak, de minden kereszténynek illetve vallásos embernek a Szovjetunióban a szabadságot.

Az Egyesült Államok püspöki kara is tiltakozott.

Június második felében Breznyev Amerikába látogatott. Krol bíboros, Philadelphia-i érsek, a püspöki kar elnöke levelet juttatott el hozzá, melyben felszólítja a szovjet vezetőt, hogy szüntesse meg az elnyomás és a vallásos emberek hátrányos megkülönböztetését sürgető politikáját. Vessen véget a kisebbségek zaklatásának és ismerje el a szovjet polgárok szabad költözködési jogát. Ezt annál inkább követelhetik a szovjet vezetőktől, mert a Szovjetunió is aláírta az emberi jogok kiáltványát, hangsúlyozza Krol bíboros levele.

Breznyevnek tehát a jövőben számolnia kell a katolikus egyházi vezetők és szervezetek egyre erősödő tiltakozásával, valahányszor szabad földre látogat. Ha eddig az volt a benyomása, hogy a Vatikánt sikerült a tárgyalásokkal elnémítania, megszólalnak a püspöki karok az üldözöttek védelmében.

HIRDETÉSEK

BÁRMILYEN SZÁRMAZÁSÚ GYÓGYSZER

megszerzését és továbbítását rendezi
Kur-Apotheke Ludwig Vogl.
D-6935 Waldbrunn Im Hohen Odenwald,
Theodor Leutwein Str. 4.

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven
olcsón és gyorsan elkészíték, —
Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

Áll. vizsgázott törvényszéki hivatalos
fordító és tolmács.

799 Friedrichshafen, Linderstr. 50.

DIÓSZEGHY TIBOR HITES TOLMÁCS ÉS FORDÍTÓ

(magyar-német és német-magyar), Németországban: tanácsadás állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, peres ügyekben segít. (Tel. 02101/541317)
D-404 Neuss, Daimlerstr. 249.

KERESEK GYULAI AKAT ÉS NÁDUDVARI AKAT!

Werner Károlyt, ki a gyulai áruház tulajdonosa volt, ifj. Werner Károlyt, ki Nádudvaron gyógyszerész volt. Aki valami közelebbit tud róluk, írjon a következő címre:

Werner Károly, D-709 Ellwangen,
J. Adelberger Gasse 10. Tel. 07961/4684

IRODAI MUNKAERŐT KERES

— nyugdíjazás miatt megüresedett helyre a Stuttgarter Magyar Misszió, 7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

Lehetőleg irodai gyakorlattal, gépírnitudozó, adminisztrálásban jártas munkakerő jelentkezését kérjük a közölt címre.

A fizetést a tarifa szerint a Rottenburg-i Püspökség folyósítja.

LEGSZEBB BÉRMÁLÁSI AJÁNDÉK

a Szent István Társulat által kiadott új «Hozsanna» énekeskönyv. Hosszú évtizedek óta ez az első, nemcsak énekeskönyvvel, hanem kottával is rendelkező, 526 oldalas ima- és énekeskönyv.

Kedvezményes ára DM 10.—, a postaköltséggel együtt. Megrendelhető:

Julius Dobrowolski, D-8225 Traunreut, Salzburgerstr. 18. BRD. — Ugyanitt megrendelhető Mécs László «Aranygyapjú» c. gyűjteményes verskötete, 22.— DM kedvezményes áron.

ERŐSÁRAMÚ UZEMUNKBE MUNKA-TÁRSAKAT,

jólképzett erősáramszakos elektrikusokat keresünk. Uzemünkben alacsony feszültségű kapcsolóberendezést gyártunk. — Kellemes munkahelyet, teljesítménynek megfelelő fizetést és egy üzennél szokásos szociális juttatást biz-

tosítunk. Ha egy fejlődésben lévő üzem munkatársa kíván lenni, hívjon fel telefonon (Herr Vass), vagy keressen fel bennünket: Brown, Boveri & Cie, AG. Büro: D-7000 Stuttgart 1. Schloss-Str. 29. Tel.: 0711/2059-315

C Í M V Á L T O Z Á S :

A Németországi Magyar Katolikus Főlelkészség,

Magyar Iskolabizottság,

Magyar Katolikus Misszió és a

Magyar Cserkészszövetség új címe:

8 München 81 - Oberföhringerstr. 40.

Telefon: 982637. Ugyancsak fenti címen

érhető el: Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom; Telefon sz.: 988574.

Észak-Franciaországban

új lendületet adott a magyar misszió életének P. Ruzsik Vilmos főlelkész tevékenysége. Tulajdonképpen a lillei misszió vezetését vette át személyesen a főlelkész, akinek székhelye jelenleg Rondues. Címe:

Rév. Père Dr. Ruzsik Vilmos

308, Route Nationale

F — 59910 - Rondues — Tel. 78 - 25 - 58.

Az első nagyobb magyar találkozót Pünkösdkor tartották a misszió hívei.

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre?

Az Életünk terjesztői

a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot területükön a híveknek.

Az előfizetési díjat, mely 1973 január 1-től

10.— svájci frank,

vagy annak megfelelő valuta, az illetékes magyar lelkésznek fizessük be.

Csak onnan forduljunk közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valamilyen oknál fogva nem terjesztője a lapnak.

Európán kívüli rendeléseket

a központi hivatal intéz,

Címe:

Életünk (Unser Leben)

Frongartenstr. 15.

9000 - St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is

10.— svájci frank; ha azonban légipostával kéri valaki a lapot,

20.— svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

AZ INNSBRUCKI MAGYAR INTÉZET

mint diákothon felvesz az 1973-74 tanévre magyar fiúkat, kik tanulmányukat az Innsbrucki Tudományegyetem valamelyik fakultásán akarják végezni. Ezen a háromszázéves egyetemen fennállása óta kb. 130 magyar doktorált, egyedül 1956 óta 78 magyar fiú és leány lett doktorra avatva. Az egyetemnek jelenleg öt fakultása van: teológia, filozófia, jog- és államtudomány, orvosi és építészeti. Az orvosi karra csak osztrák állampolgárok vesznek fel és csekély számban új menekülteket a régi monarchia utódállamaiból. Ennek azonban előfeltétele a német nyelvtudás, aminek elsajátítására a lehetőséget megadják. A többi karon nincs korlátozás. Igen keresett az egyetem jogi kara a közgazdasági diploma és doktorátus megszerzése miatt, továbbá a filozófiai kar a német nyelv- és irodalmi doktorátus és az építészeti kar a modern oktatási rendszere és kiváló professzorai miatt.

Diákothonunk egy szép nagy villa, nagy kerttel, sok gyümölcsfával és kerti úszómedencével, Innsbruck villanegyedében. (Az egyetem autóbusszon vagy keréklárral 15 perc alatt érhető el.) Itt havi 650 Schillingért (+ 8 % MWSt adó) kapnak a magyar fiúk lakást egy- vagy kétágyas szobában, reggelivel, mosatással és fűtéssel. Ebéd és vacsora az egyetemi menzán igen olcsón kapható.

Érdeklődők jelentkezzenek mielőbb levélben, de legkésőbb augusztus 15-ig, címünkön: A - 6020 Innsbruck, Richard-Wagner-Str. 3.

DR. GRÓH BÉLA igazgató

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG EURÓPAI KERULETE

szeretettel hívja meg Honfitársainkat az emlékezetes «Gödöllői Jamboree 1933» 40 éves évfordulója alkalmából rendezendő magyar cserkész táborának megtekintésére - Pottensteinbe. (Frankische Schweiz, Bayern)

A nagytábor — mely 1973 július 28-tól augusztus 11-ig tart — látogatási napjai: 1973 augusztus 4-5.

Program: Aug. 4-én délután 15.00 h-kor bemutatók, este 20.00-kor ünnepi tábortűz. Aug. 5-én d. e. 10.00-kor ünnepi istentisztelet, d. u. 14.00 vidám játékok, versenyek.

STRASBOURG. A strasbourgi «Tiszavirág» táncsoportnak zsúfolt programja van. A több éves szorgalmas és lelkes munka nem volt hiábavaló. Május 5-6-án a strasbourgi Európa-napok keretében résztvett az elzászi népi csoportokkal együtt az ünnepi táncbemutatón. Tizenkettedikén a városi konzervatóriumban szerepeltek. Szeptember elején a német televízió veszi fel táncaikat Mainzban. Számunkra azonban az a legfontosabb, hogy a francia televízió is felvette a legszebb táncaikat!

Emlékezzünk a gödöllői jamboreera

Az idei európai nyári nagytáborunk «Gödöllő Tábor» nevét viseli, mert 40 évvel ezelőtt zajlott le a cserkész mozgalom első nemzedékének legnagyobb élménye és büszkesége: a Gödöllői Vigágjamboree, melyet lord Baden Powel, világ-főcserkésze mintának állított az egész világ cserkészei elé és akik ezen a jamboreen résztvehettek, még ma is nagy szeretettel emlegetik ott szerzett élményeiket.

1931 júliusában a Bécs melletti Baden városában megtartott 6. cserkész világkonferencia, az akkori amerikai, ausztráliai, holland, csehszlovák és magyar meghívások közül, — hosszú vita után egyhangulag a magyar meghívás elfogadása mellett döntött. Nagy elismerés volt ez számunkra.

Köszönhetjük ezt elsősorban a magyar cserkészfiú kiváló tulajdonságának, sportbeli ügyességének, komoly gondolkodásának és az érintkezésben való vidámságának, mellyel különösen az 1924. évi dániai és az 1929. évi angol világjamboreen, de számos más külföldi táborok során is, megnyerte a szíveket.

A jamboree előtt minden magyar cserkész kapott egy kis füzetet a jamboree elgondolásairól, célkitűzéseiről, hangsúlyozván, hogy az egész ország jamboree, mert a külföldi cserkészek a kirándulások során mindenhol eljutottak és így minden cserkésznek készen kellett lennie a külföldi cserkészek méltó fogadására és a társadalom megfelelő beszerzésére. A füzet felsorolta a tervezett jamboree programokat is, hogy azokra a cserkészek már jól előre felkészülhessenek.

A jamboree előkészítésének éveiben, tehát 1931-1933-ban az egész világ sajtója foglalkozott a magyar cserkészmozgalommal, hazánk történelmével, földrajzával és politikai viszonyaival, a jamboree folyamán pedig 54 nemzet 10-15.000 cserkésze ismerte meg hazánkat, kultúránkat és vendégszeretetünket. Nemzeti szempontból tehát felbecsülhetetlen volt az az érték, amit a jamboree a világ minden tájára szétszórt cserkészek révén eredményezett, hiszen ezek a cserkészek valamennyien mint a magyar nemzet barátai távoztak Gödöllőről.

Egy cserkészcsapat tábora lényegében azonos jellegű, akár bel- vagy külföldi táborról van szó, vagy akár egy világjamboree keretében táborozik, de ha nekünk kell ilyen világjamboreet megszervezni és mi vagyunk a házigazdák, akkor ez rendkívüli teljesítményeket követel minden cserkésztől, különösen a mi akkori gazdasági krízisünk idején, amikor 3000 öregcserkész vállalta el a tömegmunkát.

A jamboreen 20.000 magyar cserkész vett részt és az úgynevezett segédtáborban 5000 cserkész és kiscserkész táborozott 4-4 napi felváltással.

A jamboree alatt 844 különvonat futott be Gödöllőre, ebből 37 cserkész-vonat, 23 cserkész kiránduló és 27 fürdővonat, 2

gyermek vonat, míg a többi a jamboree folyamán 365.000 látogatót szállított.

A vízellátást 8 artézi kút szolgáltatta 15 km csőhálózaton. Naponta 80 tonna élelem fogyott el és 700 mázsa aprított tűzifa. A világításra 1371 izzólámpára és 56 km villányvezetékre volt szükség. A tábori posta 75.000 telefonbeszélgetést, 1.500 táviratot intézett el és 112.000 levelet kézbesített. A tábori kórházban 5 km pólya és ragtapasz fogyott el. A tábori újság naponta öt nyelven 20.000 példányban jelent meg.

Ez csak néhány kiragadott adat a jamboree üzeméből, de ezekből is érzékelhetők a hatalmas méretek és az ezekkel kapcsolatos szállítási, építési, forgalmi, rendészeti és egészségügyi kérdések, melyekről a nyári nagytáborban fogok többet elmondani.

A jamboree idején az egész világsajtó folyamatosan foglalkozott a jamboreeal. Több mint 2000 cikk jelent meg és se szeri se száma azoknak az elismerő leveleknek és táviratoknak, melyek a táborparancsnoksághoz befutottak. Öt külföldi uralkodó is méltatta a magyar cserkészet sikereit. Lord Baden Powel különösen meleg szavakkal méltatta a magyar cserkész értékét és szeretetreméltó viselkedését, kiemelve, hogy ez a jamboree mintaképe a tökéletességnek. A nagy Arénában lezajlott búcsú-felvonulás végén pedig levette nyakából a legnagyobb cserkész kitüntetését: az «Ezüst Farkas» jelvényt és átnyújtotta gr. Teleki Pál táborparancsnoknak, — miközben 10.000 léggömb szállt a levegőbe és a lengyelek a maqukkal hozott 200 postagalambot bocsátották útnak.

A tábor végén pedig a kormány így méltatta a jamboree sikerét:

«Az alapos, körültekintő, fáradhatatlan szervező munka és cserkészeink kötelességtudó, bajtársias, lelkes magatartása most is meghozta gyümölcsét a világjamboree példás sikeréhez, ami nemcsak a magyar cserkészek szívét tölti el büszkeséggel, hanem egyúttal tisztességet, becsületet és eléggé nem értékelhető megértést és rokonszenvet szerzett a magyar népeknek.»

Ez volt tehát cserkészmozgalmunk első generációjának első büszkesége, de biztosra veszem, hogy a mai, második cserkészgeneráció munkája szerte az egész világban is olyan nagyjelentőségű magyar munka, melyről az idők folyásával még igen sok elismerő szó fog esni.

Adja a jó Isten, hogy így legyen!

J ó m u n k á t !

vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc
magyar főcserkész

Az Életünkben megjelent írásokért minden tekintetben azok szerzői felelősek.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,

azok közlését kérjük

a Gazdasági Bizottságon keresztül

P. Szőke János címén beküldeni:

D. Stuttgart 1, Werastr. 63.

Telefon: 43 37 86

A nyomda a Gazdasági Bizottság megkerülésével nem fogad el hirdetést.

VECSEY JÓZSEF könyve:

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar primás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 5.50 US dollár, — vagy annak megfelelő más valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15. Schweiz.

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.

(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés 1 évre: 10.— svájci frank,

Egyes szám ára: 0.80 svájci frank,

vagy annak megfelelő más valuta.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische

Buchdruckerei, 9000 St.Gallen,

Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Kto.Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei

Sparkassa der Administration

St.Gallen.

Bezugspreis jährlich: 10.— Sfr.